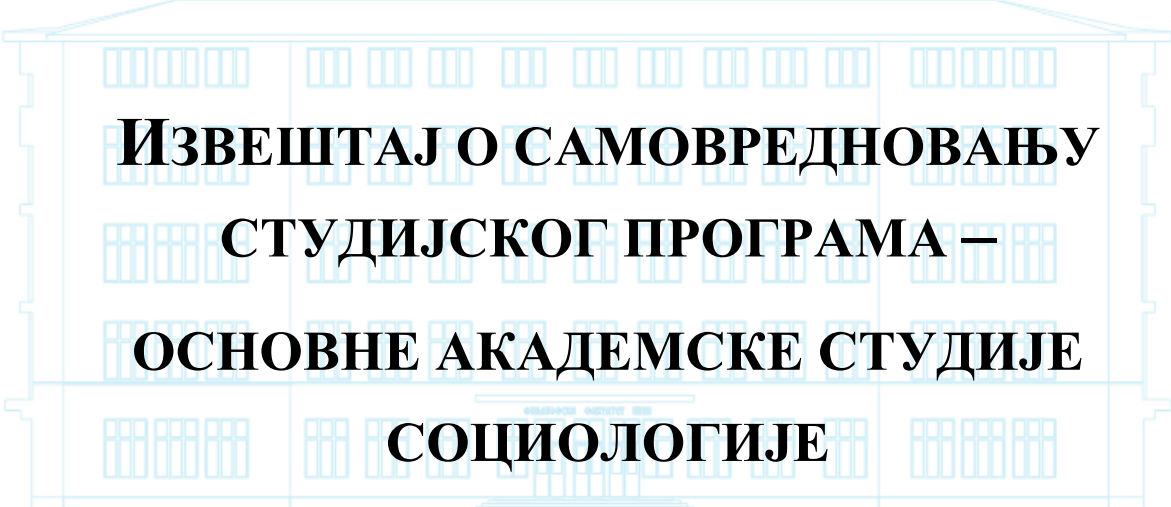

ИЗВЕШТАЈ О САМОВРЕДНОВАЊУ СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА – ОСНОВНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ СОЦИОЛОГИЈЕ

Ниш, јул 2026.

САДРЖАЈ

I ПРОЦЕНА ИСПУЊЕНОСТИ СТАНДАРДА	3
Стандард 4: Квалитет студијског програма.....	3
Стандард 5: Квалитет наставног процеса	14
Стандард 7: Квалитет наставника и сарадника.....	21
Стандард 8: Квалитет студената.....	28
Стандард 9: Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса	36
Стандард 10: Квалитет управљања Департманом за социологију (ОАС) и квалитет ненаставне подршке.....	42
Стандард 11: Квалитет простора и опреме.....	49
Стандард 13: Улога студената у самовредновању и провери квалитета.....	54
Стандард 14: Систематско праћење и периодична провера квалитета.....	60
II ТАБЕЛЕ И ПРИЛОЗИ.....	67
1. Списак табела и прилога уз Извештај о самовредновању	67

І ПРОЦЕНА ИСПУЊЕНОСТИ СТАНДАРДА

Стандард 4: Квалитет студијског програма

Квалитет студијског програма обезбеђује се кроз праћење и проверу његових циљева, структуре, радног оптерећења студената, као и кроз осавремењивање садржаја и стално прикупљање информација о квалитету програма од одговарајућих друштвених институција.

а) Опис

Филозофски факултет у Нишу и Департман за социологију као реализатор Студијског програма основних академских студија социологије, посвећени су развоју, праћењу остварених резултата и иновирању студијског програма у циљу остваривања и одржавања квалитета образовног процеса и усклађености исхода образовања са потребама тржишта рада и развојем социологије као науке и професије.

Одобравање студијског програма на Факултету и Универзитету одвија се по јасно дефинисаној формално-правној процедури. Наставници и сарадници Департмана за социологију припремају предлог студијског програма који усваја Веће департмана и прослеђује надлежним телима Факултета. Наставно-научно веће Факултета разматра предлог студијског програма, утврђује коначни предлог програма, одобрава га и прослеђује надлежним телима Универзитета. Чланови Научно-стручног већа за друштвено-хуманистичке науке Универзитета у Нишу разматрају предлог програма и своје мишљење упућују Сенату универзитета. Сенат Универзитета у Нишу доноси коначну одлуку о усвајању студијског програма, евентуалним изменама и допунама. Иста процедура се спроводи и приликом допуна или измена већ акредитованих студијских програма.

Традиција студија социологије на Филозофском факултету Универзитета у Нишу датира од оснивања Факултета, 1971. године. Прва акредитација Студијског програма основних академских студија социологије реализована је 2008. године. Садашњи студијски програм Основне академске студије (ОАС) – Социологија акредитован је 2021. године ([уверење број 612-00-00347/4/2020-03](#) издато 08. 03. 2021. године) и то у оквиру образовно-научног поља Друштвено-хуманистичке науке и научне области Социолошке науке.

По већ описаној формално-правној процедури врше се измене и допуне студијског програма које треба да омогуће: иновирање садржаја програма на основу најновијих научних достигнућа и методичких принципа, повећање изборности и побољшање квалитета студија увођењем нових изборних предмета, промену распореда предмета по семестрима, промену спецификације предмета, проширивање листе изборних курсева страних језика и педагошких, психолошких и методичких предмета.

Предуслови за успешну реализацију студијског програма и остваривање квалитета студија стварају се применом препорука екстерних експерата као и Комисије за унапређење квалитета Филозофског факултета која делује унутар истоименог Центра. На нивоу Факултета спроводи се евалуација наставе на свим студијским програмима два пута у току школске године и самоевалуација установе и свих студијских програма сваке треће године.

Компетенције које студенти стичу и исходи образовања јасно су дефинисани. Исходи образовања у оквиру Студијског програма основних академских студија социологије произилазе из циљева образовања, а заснивају се на исходима учења, односно знањима, вештинама и ставовима као специфично мерљивим достигнућима. Савладавањем студијског програма социологије студент стиче опште компетенције: способност аналитичког и синтетичког мишљења и способности поређења; способност критичке процене аргумената и евиденције, способност за примену знања у пракси, способности комуникације и тимског рада и развијену професионалну етику. Предметно-специфичне компетенције које студент стиче су: аналитичке компетенције (анализа друштвених појава, праћење и евалуација програма, политика и активности у различитим областима друштва с обзиром на постављене циљеве и друго), истраживачке компетенције (оспособљеност за извођење једноставнијих истраживања и анализа), педагошке компетенције (разумевање механизма социјализације и проблема девијантног понашања, познавање методике и способност преношења знања) и компетенције администрирања и управљања људским ресурсима (способност формулисања пројеката, имплементације мера, координације рада и друго) .

Исходи образовања у оквиру Студијског програма основних академских студија социологије су:

- Овладавање концептуалним апаратом дисциплине;
- Познавање основних теоријских правца и типова објашњења у социологији и способност њихове примене у анализи друштвених појава;
- Познавање основних друштвених институција (у компаративној перспективи);
- Разумевање разноврсних културних система и пракси и друштвене интеракције;
- Разумевање механизма функционисања друштва и друштвених институција;
- Разумевање извора друштвене дисфункционалности и социјалних проблема;
- Познавање основних линија друштвених подела и извора друштвених сукоба;
- Разумевање историјских услова, узрока и последица друштвених промена;
- Препознавање социјалних актера и разумевање структурних ограничења друштвене акције;
- Познавање неколико типова истраживачких нацрта, разумевање логике научног истраживања и способност примене у истраживањима друштвених појава;
- Познавање и примена различитих техника за прикупљање података;
- Познавање и примена основних техника обраде и анализе података;
- Познавање стандардних начина саопштавања резултата анализа и истраживања стручној и широј јавности;
- Поседовање аналитичких и других способности, знања и компетенција у области социологије који омогућују упис на други ниво студија.

Исходи учења на индивидуалним предметима усаглашени су са исходима учења на студијском програму. Исходи учења се базирају на дескрипторима квалификација за први ниво високог образовања у научној области социологија, као и на одговарајућем европском нивоу квалификација.

Студијски програм основних академских студија на целовит и свеобухватан начин нуди студентима базична научна и стручна знања из социологије, заснован је на савременом развоју научне дисциплине у свету и усклађен са добром праксом високошколских установа у оквиру европског образовног простора. Усаглашен је са другим програмима Филозофског факултета у Нишу и у великом проценту (минимум 70%) упоредив и уклађен, формално и структурно, са три целокупна програма акредитована у иностраним високошколским установама.

Усклађеност Основних академских студија социологије са програмима акредитованим у иностраним високошколским установама

Усклађеност са високошколском установом	Web адреса
<i>Universidad Carlos II de Madrid</i> (Spain), <i>School of Law and Social Sciences</i> Bachelor in Sociology	https://www.uc3m.es/bachelor-degree/sociology
<i>University of Cyprus</i> (Nicosia) B.A. in Sociology	http://www.ucy.ac.cy/sap/en/sociology/194-course-description
<i>National Research University Higher School of Economics</i> (St. Petersburg, Russia) Bachelor's Programme 'Sociology and Social Informatics'	https://spb.hse.ru/en/ba/soc/about
<i>Anadolu University</i> (Eskişehir, Turkey), <i>Faculty of Open Education</i> Sociology	https://www.anadolu.edu.tr/en/open-education/programs-in-turkey/undergraduate-programs-in-the-faculty-of-open-education/sociology
<i>Vytautas Magnus University</i> (Kaunas, Lithuania), <i>Faculty of Social Sciences</i> Bachelor degree study programme: Society, Culture and Communication	https://www.vdu.lt/en/study/program/show/286/
<i>The University of Dublin</i> (Ireland), <i>Trinity College Dublin</i> B.A. Honohors Bachelor Degree in Sociology (JH)	https://www.tcd.ie/courses/undergraduate/az/course.php?id=DUBJH-SOCI-1JH
<i>Universitat de València</i> (Spain) Degree in Sociology	https://www.uv.es/uvweb/college/en/undergraduate-studies/undergraduate-studies-degree-programmes-offered/degree-sociology-1285846094474/Titulacio.html?id=1285847461460
<i>Muğla Sıtkı Koçman University</i> (Turkey), <i>Faculty of Letters and Humanities – Department of Sociology</i>	http://akts.mu.edu.tr/en/program/354

Структура и садржај Студијског програма основних академских студија социологије у складу су са одговарајућим одредбама [Закона о високом образовању](#), [Статута Универзитета у Нишу](#) и [Статута Филозофског факултета у Нишу](#), као и са Стандардима за акредитацију студијских програма. Полазећи од [Правилника о стандардима и поступку за акредитацију студијских програма](#) урађени су на нивоу Факултета [Правилник о основним академским студијама](#) и [Правилник о полагању испита и оцењивању на испиту](#) којима су дефинисани облици наставе, организација студија, напредовање студената, упис у вишу годину студија, провера знања и оцењивање студената на испиту, завршни рад и друга питања везана за наставу на Филозофском факултету. Поред тога, [Стратегија обезбеђења квалитета](#) истиче усаглашености студијских програма са: стандардима Националног савета, регионалним и европским програмима, савременим научним достигнућима у области студија, исхода образовања и учења са компетенцијама сходно [Закону о националном оквиру квалификација РС](#).

Анализа структуре Студијског програма основних академских студија социологије, анализа спецификације наставних предмета као и правила и процедура по којима се реализује настава показује да они испуњавају све нужне стандарде њиховог квалитета:

- Студијски програм садржи све законом предвиђене елементе;
- научно је утемељен и прати савремена достигнућа социологије као науке и професије;
- има јасно дефинисану сврху и улогу у образовном систему – образовање студената за професију социолога конципирано је тако да их оспособљава да разумеју и објасне друштво као и да савладају „занат социолога“, то јест да решавају практичне проблеме са којима ће се сретати на радном месту;
- сврха и улога Студијског програма конципиране су имајући у виду комплексност социологије као теоријско-емпиријске и примењене дисциплине;
- циљеви Студијског програма су јасно и експлицитно дефинисани и усклађени са задацима и циљевима Факултета;
- Студијски програм омогућава студентима стицање општих компетенција које укључују способност аналитичког и синтетичког начина мишљења и поређења; способност критичке процене аргумената и евиденције, способност за примену знања у пракси, способности комуникације и тимског рада и развијену професионалну етику. Предметно-специфичне компетенције које стичу студенти основних студија социологије су аналитичке, истраживачке, педагошке компетенције и компетенције администрирања и управљања људским ресурсима које их оспособљавају за квалитетно обављање професионалне делатности;
- Студијски програм омогућава задовољавање потреба друштва за обављање висококвалификованих послова из области социолошке експертизе у: а) државним органима; б) сфери привреде – у државним и приватним компанијама; в) институцијама за пружање социјалне заштите; г) културним институцијама; д) истраживачким агенцијама, адвертајзинг и маркетиншким агенцијама; ђ) политичким партијама; е) штампаним и електронским медијима; ж) образовним институцијама;
- Студијски програм садржи списак обавезних и изборних предмета (задовољен је услов да изборни предмети чине минимум 20% на основним академским студијама); наведени су изборни предмети из других студијских програма, начин реализовања

студија (предавања и вежбе) и потребно време за извођење појединих облика студија; за сваки предмет, педагошку и стручну праксу исказана је бодовна вредност у складу са ЕСПБ, наведени су предуслови за упис појединих предмета, критеријуми и услови преноса бодова, као и остала питања која су важна за извођење студијског програма;

- заступљеност различитих типова предмета на Студијском програму усаглашена је са стандардима: 17,08% опште-образовних предмета, 20% теоријско-методолошких предмета, 33,33% научно-стручних предмета, 29,58% стручно-апликативних предмета;
- Студијским програмом су дефинисани, полазећи од европских стандарда: а) услови за упис студија – завршено четворогодишње средње образовање, положен пријемни испит и место на ранг листи у оквиру одобрене уписне квоте; б) трајање студија – 4 године (240 ЕСПБ); в) услови преласка у наредну годину – остварен одређен број ЕСПБ, у складу са *Законом о високом образовању*; г) стицање дипломе – дипломирани социолог, у складу са [*Правилником о листи стручних, академских и научних звања*](#); д) начин студирања – креирање флексибилног профила професионалне културе кроз избор одређених предмета;
- оцењивање студената заснива се на континуираном праћењу њиховог рада током реализације читавог курса – оцена се састоји од збира поена остварених реализацијом предиспитних обавеза и полагањем испита; максимални број поена на предмету је 100, а испуњавањем предиспитних обавеза може да се стекне од 30 до 70 поена;
- кадровске потребе за реализацију студијског програма су потпуно задовољене: сви наставници и сарадници запослени су на Филозофском факултету у Нишу са пуним радним временом и испуњавају законски прописане услове за позицију наставника и наставни рад. Укупан број наставника и сарадника довољан је за реализацију укупног броја часова активне наставе и њихово оптерећење је у оквиру стандарда. Већина наставника и сарадника је са Департмана за социологију, док један део наставе реализују наставници и сарадници са других департмана Факултета.
- Факултет обезбеђује потребне просторне, техничке, библиотечке, информатичке и људске ресурсе за подршку реализацији основних академских студија социологије;
- Студијски програм је флексибилан и отворен за иновативне приступе, а развој програма одвија се у складу са законском регулативом, актима Универзитета у Нишу и Филозофског факултета и кроз сарадњу наставника, сарадника, студената и руководства Факултета;
- Студијски програм основних академских студија социологије конципиран је тако да обезбеђује, с једне стране, ефикасност и рационалност образовног процеса, а, са друге стране, даје широке могућности за запошљавање, даље школовање, лично и професионално развијање студената.

Усклађеност између наставних метода, исхода учења и критеријума оцењивања остварује се тако што су спецификацијом сваког наставног предмета дефинисане методе извођења наставе оријентисане ка учењу студената и систему оцењивања који је заснован на мерењу исхода учења. Наставне методе и поступци провере знања утврђују се у односу на дефинисане исходе. Међузависност предмета одређује се предусловом, односно условљеношћу слушања и полагања појединих предмета. Појединости везане за

реализацију наставе, полагање испита и систем оцењивања Филозофски факултет регулише, поред [Статута Факултета](#), [Правилником о полагању испита и оцењивању на испиту](#)

Студијски програм основних академских студија социологије акредитован је за упис 50 студената чиме се стварају повољни услови за наставу усмерену ка студенту. Рад у мањим групама омогућава активно учествовање студената и интерактивну наставу. Поред тога, наставник може да се упозна са предзнањем студената, њиховим интересовањима и очекивањима, да редовно прати напредовање студената и евентуалне проблеме са којима се суочавају у учењу. Израда презентација, семинарских радова и истраживачких нацрта омогућава индивидуални и тимски рад студената и подстиче развој стваралачког и критичког мишљења, практичну примену знања и вештина, развој вештина писаног и усменог изражавања, као и самосталност студената, развој комуникацијских вештина, способности тимског рада и слично.

Успешно остваривање студија усмерених ка студенту нужно укључује континуирану информисаност и укљученост студената. Силабуси свих предмета доступни су на интернет страници Факултета. На почетку семестра наставници упознају студенте са садржајем предмета, литературом, начином реализације наставе, предиспитним обавезама, начином оцењивања и вредности бодова за сваку активност. Силабусом сваког наставног предмета спецификоване су активности студената и број поена које носе. Укупан број поена на предмету укључује поене које студент стиче: а) за различите активности током наставе (дискусије, дебате...); б) извршавањем других предиспитних обавеза (семинарски радови, колоквијуми, истраживачки пројекти) и в) полагањем испита које се, зависно од предмета, може одвијати на различит начин (писмени, усмени, практични или њихова комбинација). Наставници и сарадници евидентирају и вреднују све активности студената на транспарентан начин, а укупна оцена изражава у којој је мери студент савладао исходе учења својим радом и ангажовањем у току семестра.

Студијски програм основних академских студија социологије предвиђа обављање наставне, педагошке и стручне праксе, у складу са постављеним циљевима образовања, специфичностима професије социолога и захтевима тржишта рада.

Општи оквир наставне и педагошке праксе студената на нивоу Факултета одређен је [Правилник о наставној, педагошкој и стручној пракси коју студенти Филозофског факултета у Нишу обављају у образовно-васпитним установама \(број 52/1-3-01, од 25. 01. 2021\)](#). Наставна пракса као део предиспитних активности из методичких предмета, спроводи се у циљу стицања првих искустава у наставном раду (наставна пракса у оквиру предмета [Методике наставе друштвено-хуманистичких наука 1](#), [Методика наставе друштвено-хуманистичких наука 2](#) и [Методика наставе грађанског васпитања](#)). У складу са стандардима за акредитацију студијских програма, Студијски програм основних академских студија социологије у својој структури садржи *педагошку праксу* у другој, трећој и четвртој години у трајању од по 90 сати годишње (по 3 ЕСПБ). Циљ праксе је да се студенти припреме и обуче за самосталан рад у наставном процесу. Кроз педагошку праксу студенти стичу сазнања, анализирају часове социологије, изводе наставу и учествују у ваннаставним активностима и на тај начин стичу професионалне компетенције наставника.

Стручна пракса се обавља на четвртој години студија, у трајању од 90 сати, у организацијама и институцијама у којима се запошљавају социолози (у привреди, култури,

социјалном раду, медијима, цивилном сектору и слично) (3 ЕСПБ). Циљ је да се студенти упознају са пословима социолога, да прошире своја сазнања, развију практичне вештине и професионални идентитет. Стручна пракса треба да помогне студентима да идентификују потенцијалне правце развоја своје каријере и припреми их за улазак на тржиште рада.

Табела мапирања предмета пружа увид у то како су то како су програмски исходи учења покривени у оквиру обавезних предмета који су дефинисани програмом.

Табела мапирања предмета

Ниво студија	
Основне академске студије	Социологија
Исходи учења студијског програма	Обавезни предмети
○ Овладавање концептуалним апаратом дисциплине; ○ Познавање основних теоријских правца и типова објашњења у социологији и способност њихове примене у анализи друштвених појава; ○ Познавање основних линија друштвених подела и извора друштвених сукоба; ○ Разумевање историјских услова, узрока и последица друштвених промена; ○ Препознавање социјалних актера и разумевање структурних ограничења друштвене акције; ○ Познавање основних друштвених институција (у компаративној перспективи); ○ Разумевање разноврсних културних система и пракси и друштвене интеракције; ○ Разумевање механизма функционисања друштва и друштвених институција; ○ Разумевање извора друштвене дисфункционалности и социјалних проблема; ○ Поседовање аналитичких и других способности, знања и компетенција у области социологије који омогућују упис на други ниво студија; ○ Познавање неколико типова истраживачких нацрта, разумевање логике научног истраживања и способност примене у истраживањима друштвених појава; ○ Познавање и примена различитих техника за прикупљање података; ○ Познавање и примена основних техника обраде и анализе података; ○ Познавање стандардних начина саопштавања резултате анализа и истраживања стручној и широј јавности.	Социјална демографија Психологија Социјална психологија Педагогија Увод у социологију Општа социологија Историја социјалних теорија 1 Историја социјалних теорија 2 Савремене социолошке теорије Социјална стратификација Социологија културе Социологија сазнања Социологија града Социологија села Економска социологија Социологија рада Социологија политике Социокултурне претпоставке политике Социологија права Социологија породице Социологија васпитања и образовања Социологија религије Религија у савременом друштву Социологија мањинских идентитета Социологија рода и сексуалности Посматрање и мерење у социологији Увод у анализу података Научни метод у социологији Основни истраживачки нацрти Педагошка пракса 1 Педагошка пракса 2 Педагошка пракса 3 Стручна пракса

За сваки предмет утврђен је, према јединственој методологији, број ЕСПБ бодова који одговара радном оптерећењу студената. Радно оптерећење студената изражено је бројем сати потребних за савладавање програма и рачуна се у складу са европским стандардима: 1 ЕСПБ = 25–30 сати рада, а један сат рада не сме да пређе више од 6 страница текста обавезне литературе. У циљу усклађивања радног оптерећења студената уведена је пракса да наставници приликом израде спецификације наставног предмета (силабуса) јасно назначе странице из литературе које су обухваћене испитном материјом. Предмети укључени у курикулум основних академских студија социологије имају вредности од 4, 5, 6 и 7 ЕСПБ бодова (пракса има вредност 3 ЕСПБ). Већина предмета на основним академским студијама социологије има 6 ЕСПБ, што подразумева 150–180 сати рада студента. То време укључује активности којима наставници директно руководе, самостални рад, припрему за проверу знања и саму проверу знања и друге активности. На пример, уколико је фонд часова предмета – 2 часа предавања и 2 часа вежби недељно, то је укупно 60 сати активне наставе у семестру. Преостало време студент ради на припреми за учешће у настави – читању литературе, изради пројеката, презентација, семинарских радова и припреми за проверу знања. Уколико то желимо да покажемо на конкретном примеру, можемо да прикажемо расподелу рада студента из предмета Социологија рада која носи 6 ЕСПБ: 30 часова предавања и 30 часова вежби = 60 сати рада; рад на уџбеничкој и широкој литератури – 65 сати; рад у групи на изради извештаја и презентације – 15 сати; припреме за проверу знања – 30 сати; укупно 170 сати, што одговара вредности 6 ЕСПБ бодова.

Квантитативни индикатори квалитета студијских програма одређују се и на бази података из службене евиденције: подаци о укупном броју уписаних студената на свим годинама студија у текућој и претходне 2 школске године, број и проценат дипломираних студената у односу на број уписаних у претходне 3 школске године унутар акредитованог студијског програма, те просечно трајање студија у претходне три школске године ([Табела 4.1](#); [Табела 4.2](#); [Табела 4.3](#)). О квалитету студијског програма говори и чињеница да се, упркос суженим могућностима запошљавања, сваке године упише планирани број студената који се финансирају из буџета и већина од предвиђеног броја самофинансирајућих студената. Анкета о мишљењу дипломираних социолога о квалитету студијског програма и исходима учења показала је да реализација студијског програма остварује високе резултате кад је реч о развоју критичког мишљења, аналитичких и истраживачких способности и преносних вештина, као и стицању флексибилног и широко примењивог знања. Недостаци студијског програма, по мишљењу дипломираних студената, испољавају се у недостатку праксе и недовољној практичној припремљености за рад у струци, застарелост дела теоријских програма и аналитичких алата и слабе умреженост са институцијама у којима се запошљавају социолози ([Прилог 4.1](#)). Акредитацијом студијског програма 2021. године проблем недовољне заступљености праксе делимично је решен увођењем стручне праксе која се обавља у организацијама у којима се запошљавају социолози (пored педагошке праксе која се обавља у образовним установама). Послодавци који запошљавају социологе генерално су задовољни њиховим компетенцијама (посебно разумевањем друштвеног система и комуникационим вештинама), али сматрају да им недостају практична знања и вештине и примена знања у конкретним радним ситуацијама ([Прилог 4.2](#)).

Департман за социологију и Факултет спроводе низ активности промотивног карактера које су усмерене ка ученицима средњих школа са циљем подстицања интересовања за студије социологије, као што су Дан отворених врата, организовање Регионалног такмичења

средњошколаца из социологије и слично. Други правац активности Департмана усмерен је на унапређивања студијског програма, популаризацију социологије у друштву и повећања запосливости дипломираних социолога. У том смислу од 2018. године реализовани су интерни пројекти чији предмет су биле: анализа компетенција које стичу студенти социологије и послова на тржишту рада које би могли социолози да раде; перспективе студија социологије на Филозофском факултету у Нишу, популаризација социологије и истраживачке делатности социолога. Током 2026. године реализује се пројекат „Социологија, наука, настава и тржиште рада у сусрет 55. годишњици рада Филозофског факултета Универзитета у Нишу“ (бр. 373/1-12-01). Поред тога, чланови Департмана за социологију учествују у раду професионалних удружења социолога и њиховим телима која се баве образовањем социолога и промоцијом и заштитом професије социолога. У циљу што бољег сагледавања положаја социолога на тржишту рада, остварују се контакти са дипломираним студентима чиме се стиче увид у њихов професионални развој, а њихова професионална искуства укључују у промотивне активности усмерене ка свршеним средњошколцима, потенцијалним студентима социологије.

б) SWOT анализа:

+++ - високо значајно, ++ - средње значајно, + - мало значајно, 0 – без значајности

Предности	Слабости
• Усаглашеност циљева и садржаја студијског програма и исхода учења +++ • Циљеви студијског програма усклађени су са циљевима учења +++ • Радно оптерећење студената не прелази максимални оквир +++ • Континуирано вредновање предиспитних обавеза пружа наставнику објективнију слику о усвајању исхода учења +++ • Међусобна усаглашеност исхода учења и компетенција свршених студената на бази дескриптора квалификација +++ • Систем оцењивања заснован је на мерењу исхода ++ • Висока способност функционалне интеграције знања и вештина +++ • Континуирано осавремењивање студијских програма +++ • Развијени су поступци за праћење квалитета студијског програма ++ • Потпуна доступност информација о завршном раду и стручној пракси +++ • Сва усвојена документа о студијском програму присутна су на званичној интернет страници факултета +++ • Реално је процењен број потенцијалних студената за који је акредитован студијски програми ++	• Недовољна заступљеност стручне праксе +++ • Недостаје директно повезивање знања и вештина са применом у пракси у оквиру појединачних предмета +++ • Ограничен увид у запошљавање и професионалне каријере дипломираних социолога +++ • Добављања информација од послодаваца о компетенцијама свршених студената није континуирано ++ • Недовољно развијена повезаност са дипломираним студентима ++ • Студије социологије ретко уписују кандидати из централних делова Србије +++ • Мало учешће студената у програмима мобилности ++ • Мало страних студената на студијама социологије на Филозофском факултету ++

• Заинтересованост кандидата за студијски програм социологије +	
Могућности	Опасности
• Континуирано увођење нових садржаја у наставни програм у складу са друштвеним променама и развојем социологије у свету +++ • Повећање заступљености примењене социологије у програму ++ • Подстицање студената за учешће у различитим ваннаставним активностима - студентским конференцијама, трибинама, летњим школама ++ • Израда плана мера које би допринеле дужини студирања у предвиђеним оквирима ++ • Узимање у обзир промена на тржишту рада приликом будућих промена студијских програма ++ • Прилагођавање стручне праксе потребама професије +++ • Интензивирање сарадње са професионалним удружењима социолога и другим одељењима за социологију у Србији и иностранству++ • Праћење професионалне каријере свршених студената ++ • Јачање континуиране сарадње са свршеним студентима +++ • Популаризација социологије као науке и као професије +++ • Подстицање студената за учешће у програмима мобилности ++	• Недовољна мотивисаност студената да искажу своја мишљења о квалитету студијских програма ++ • Тешкоће у прикупљању података о ставовима послодаваца о компетенцијама свршених студената +++ • Додатно оптерећење наставног особља административним пословима + • Додатна оптерећења стручних служби административним пословима ++ • Незаинтересованост одређеног дела наставног особља на пољу унапређења квалитета наставе + • Студенти се често приликом избора студија опредељују на основу своје финансијске ситуације, а не на основу квалитета студијског програма ++ • При избору предмета студенти често немају у виду своју будућу професионалну каријеру ++ • Незаинтересованост студената за мобилност ++ • Недовољна логистичка и финансијска подршка програмима мобилности студената +

в) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 4:

На темељу анализе Студијског програма основних академских студија социологије на Филозофском факултету у Нишу, урађене према [Правилнику о стандардима за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских установа и студијских програма](#), може се констатовати да Студијски програм испуњава Стандард 4.

За побољшање квалитета Студијског програма постоје кадровске, техничке, организационе и друге могућности. У наредном периоду, активности би требало да се усмере на:

- континуирано осавремењивање садржаја студијског програма у складу са развојем социологије и друштвеним променама;
- континуирани рад на усавршавању квалитета наставе и развоју општих и предметно-специфичних компетенција уважавањем мишљења послодаваца, редовних и дипломираних студената;
- увођење додатних наставних садржаја у постојеће предмете који би омогућавали стицање практичних знања и вештина потребних за рад у струци;
- побољшање квалитета реализације стручне праксе (доношење јединственог правилника о стручној пракси који би систематски уредио праксу у свим

организацијама и институцијама, проширивање листе потенцијалних послодаваца код којих се обавља пракса, посебно у привреди);

- подстицање студената на различите облике активности којима би стицали практична искуства и развијали своје компетенције (у оквиру и изван наставног процеса);
- континуирано праћење и анализа квалитета наставе у циљу њеног побољшавања;
- осавремењивање наставе већим укључивањем напредних дигиталних технологија.

Показатељи и прилози за стандард 4:

Табела 4.1. Листа свих студијских програма који су акредитовани на високошколској установи од 2011. године са укупним бројем уписаних студената на свим годинама студија у текућој и претходне 2 школске године

Табела 4.2. Број и проценат дипломираних студената (у односу на број уписаних) у претходне 3 школске године у оквиру акредитованих студијских програма. Ови подаци се израчунавају тако што се укупан број студената који су дипломирали у школској години (до 30. 09.) подели бројем студената уписаних у прву годину студија исте школске године. Податке показати посебно за сваки ниво студија.

Табела 4.3. Просечно трајање студија у претходне 3 школске године. Овај податак се добија тако што се за студенте који су дипломирали до краја школске године (до 30.09.) израчуна просечно трајање студирања. Податке показати посебно за сваки ниво студија.

Прилог 4.1. Анализа резултата анкета о мишљењу дипломираних студената о квалитету студијског програма и постигнутим исходима учења.

Прилог 4.2. Анализа резултата анкета о задовољству послодаваца стеченим квалификацијама дипломаца.

Стандард 5: Квалитет наставног процеса

Квалитет наставног процеса обезбеђује се кроз интерактивност наставе, укључивање примера у наставу, професионални рад наставника и сарадника, доношење и поштовање планова рада по предметима, као и праћење квалитета наставе и предузимање потребних мера у случају када се утврди да квалитет наставе није на одговарајућем нивоу.

а) Опис

На студијском програму Основних студија социологије социологије квалитет наставног процеса и његова евалуација усклађена је са стратешким документима Универзитета у Нишу и Филозофског факултета ([Стратегија обезбеђења квалитета Универзитета у Нишу, 2018](#); [Стратегија обезбеђења квалитета, 2020](#), нормативима Националног тела за акредитацију и обезбеђење квалитета у образовању, као и вишегодишњим dobrim академским праксама усмереним на унапређење и контролу квалитета наставе на Филозофском факултету у Нишу и другим референтним институцијама високог образовања.

Настава на програму основних академских студија социологије одвија се према акредитованом програму, па студенти имају јасну информацију о распореду наставе по семестрима и годинама. Настава у свим облицима (предавања, вежбе, консултативна настава, стручна пракса), у оквиру студијског програма организована је у складу са планом и распоредом наставе који су усклађени са потребама и могућностима студената и објављени пре почетка сваког семестра ([Прилог 5.2.1. Распоред часова предавања и вежби на основним академским студијама. Пролећни семестар 2025/2026 године](#)). Изузетно, план реализације појединих часова у тзв. колоквијумским седмицама, када је највеће оптерећење студента, подешава се према могућностима студената. На пример, термини часова полагања колоквијума или они предвиђени за друге предиспитне обавезе прилагођавају се оптималним могућностима студената да ваљано припреме колоквијум и на време реализују активности кроз које се врши провера стечених компетенција. На седницама Већа департмана, пре почетка сваког семестра проверава се покривеност наставе и утврђује коначни план извођења наставе и распоређивање наставника и сарадника на поједине предмете ([Прилог 5.2.2. План извођења наставе и распоређивања наставника и сарадника на студијским програмима свих нивоа студија Филозофског факултета Универзитета у Нишу у академској 2025/2026. у пролећном семестру](#)).

Почев од периода пандемије короне, када је настава на факултету извођена онлајн, задржана је пракса употребе платформе виртуелних учионица на којима су постављени сви наставни материјали, као и друге текуће информације од значаја за редовно одржавање наставе.

Настава на Студијском програму социологија углавном је реализована сопственим кадровским капацитетима уз укључивање наставника са нематичних департмана, из чијег програма студенти слушају одређени број обавезних или чешће изборних предмета (углавном педагошке и психолошке дисциплине и страни језици). Веће Департмана редовно

прати реализацију плана наставе, а на редовним седницама Већа се решавају евентуални проблеми у реализацији наставе. Од термина претходне евалуације студијског програма нису уочена значајнија одступања од првобитног плана рада и распореда часова (са изузетком периода прекида наставе, због чега је она касније реализована према плану надокнаде наставе).

Реализација Студијског програма основних студија социологије подразумева употребу веома разноврсних наставних метода прилагођених типу и исходима предмета: класична предавања, дискусије прочитане литературе, индивидуалне и групне презентације, интерпретација графичких приказа, дебате, квантитативна и квалитативна анализу података, анализа јавних политика и релевантних закона, анализа случаја, менторисани студијски истраживачки рад и сл. Утолико, настава је углавном интерактивна и усмерена на подстицање студената на размишљање и креативност, самосталност у раду и примену стечених знања.

Самосталност студената се, између осталог, подстиче кроз низ самосталних задатака у склопу предиспитних обавеза када, уз менторство наставника и сарадника у настави, израђују опис базе података, развијају једноставни истраживачки нацрт и спроведе истраживање, израђују есеј или семинарски рад. Један део практичне наставе реализује се кроз педагошку праксу – хоспитовањем у основним и средњим школама ([Педагошка пракса 1](#), [Педагошка пракса 2](#) и [Педагошка пракса 3](#)), кроз коју се постепено развијају методичке компетенције будућих дипломаца и стичу потребна знања и вештине за рад у образовним институцијама. Такође, хоспитовање се обавља и у другим установама / организацијама ([В. силабус Стручна пракса](#)), по избору студената, када студенти учествују у различитим сегментима рада социолога под менторством стручног лица – социолога запосленог у изабраној организацији / установи. Обављајући различите радне задатке студенти стичу практична искуства и развијају вештине неопходне за рад у одређеној области.

Силабуси сваког појединачног предмета на Студијском програму основних академских студија социологије уређени су према формату и стандардима националног акредитационог тела, што значи да дефинишу садржаје који се изучавају на курсу као и методе наставе и оцењивања. Поред тога, садрже: а) основне податке о предмету: назив, година, број ЕСПБ бодова, услове за приступање слушању предмета; б) податке о наставницима и сарадницима на предмету; в) циљеве и исходе предмета; г) начин организације наставе и број часова активне наставе; д) податке о уџбеницима, односно обавезној и допунској литератури.

Важно је напоменути да силабуси најдетаљније представљају циљеве, исходе и садржај предмета, као и списак препоручене испитне литературе, док је најмање простора је посвећено опису метода оцењивања. Премда кратка форма силабуса не оставља довољно простора за експлицитно повезивање метода оцењивања са појединим исходима учења, од наставника се очекује да на почетку наставе детаљно информишу студенте о томе, као и да прецизирају и детаљно појасне критеријуме оцењивања. Веома је значајно да је оцењивање на свим предметима формативно и сумативно и организовано кроз предиспитне обавезе и завршни испит.

Увид у силабусе појединачних предмета омогућава да се процени усклађеност циљева и исхода предмета са методама наставе и оцењивања. На интернет страници Филозофског факултета, преко линкова појединачних студијских програма, доступни су силабуси свих наставних предмета ([Књиге предмета на Студијском програму социологија](#)). Такође, сви предметни наставници су у обавези да студентима током првих часова наставе и вежби почетком семестра, учине доступним и детаљније образложе план рада на предмету. Транспарентност садржаја силабуса омогућава да колеге на Департману међусобно евалуирају планове рада и начин реализације наставе и тако систематски унапређују квалитет наставног процеса.

Важно је поменути и то да су кључни исходи наставе на предметима Студијског програма основних студија социологије добро усклађени са општим исходима Програма: развијање аналитичких, истраживачких и педагошких компетенција студената неопходних у низу занимања које може обављати професионално оспособљен социолог (Стандард 4).

Да сумирамо, на седницама Већа Департмана за социологију се редовно прати реализација наставе и квалитет наставног процеса на свим студијским програмима кроз конструктивне и колегијалне расправе запослених. Веће Департмана има свог представника у Комисији за обезбеђење квалитета која прати квалитет наставе на нивоу високошколске установе и редовно одговара на захтеве Комисије. Квалитет наставе се евалуира редовно кроз неколико форми вредновања: а) кроз редовне извештаје о самоевалуацији програма, у чијем састављању учествују сви запослени, а који се критички дискутује на седницама Департмана; б) кроз Извештаје о раду који се подносе управи Факултета, којима се евалуира рад наставника на властитом усавршавању и подизању капацитета за наставни и научни рад; в) кроз студентску евалуацију квалитета наставних планова и програма и њихову реализацију.

Већина наставника је оријентисана ка професионалном и стручном усавршавању као и научно истраживачком раду (што потврђују и [годишњи извештаји о раду запослених на Факултету](#) укључујући и чланове Департмана за социологију (в. на пример, [Прилог 5.3.2. Извештај о раду за 2025. годину](#)), као и књиге наставника и сарадника запослених на Департману). Утолико, настава осим теоријских знања подразумева укључивање резултата емпиријских истраживања и примера из праксе. (Иначе, у склопу Филозофског факултета функционише и Центар за социолошка истраживања (чине га сви запослени на Департману за социологију) који периодично спроводи емпиријска истраживања актуелних друштвених проблема, чији се резултати користе за осавремењивање наставе најновијим резултатима социолошких истраживања или као примери за илустрацију различитих социолошких концепата, тенденција у развоју феномена, методолошких поступака и сл). Значајан механизам обезбеђења квалитета наставе представља и низ одредби норматива (Прилог 5.3.1 [Ближи критеријуми за избор у звања наставника на Универзитету у Нишу, 2020](#)) којима се уређује начин избора у наставничка звања и подстиче стицање активних компетенција наставника и сарадника, укључујући и константно позитивно вредновање квалитета наставе у студенској евалуацији.

Судећи према резултатима последње евалуације наставе ([Извештај о резултатима вредновања квалитета наставног процеса основних академских студија у академској 2024-2025.](#)), која се одвијала у отежаним условима, највишу просечну оцену добио је аспект наставних материјала (4,11), потом аспект оцењивања (4,07), док је сегмент наставе оцењен нешто нижим али позитивним оценама (3,26). Из представљених резултата јасно је да су студенти препознали настојања институције и наставника појединачно да обезбедите доступност наставних ресурса, одржавање комуникације са студентима и очувају академске стандарде у провери стечених знања. Исто тако, резултати студентске евалуације упућују на чињеницу да су ванредни услови у којима се у протеклој школској години одвијала настава утицали на динамику наставе, одржавање континуитета учења, као и на мотивацију студената за припрему испита, што се у крајњем одразило и на оцене појединих аспеката наставног процеса (које су компаративно посматрано нешто ниже у односу на претходне таласе студентске евалуације в. [Прилог 5.1.](#)).

Крајем 2025. године и почетком текуће школске године Департман за социологију Филозофског факултета у Нишу спровео је истраживање у оквиру интерног пројекта под називом *Социологија, наука, настава и тржиште рада у сусрет 55. годишњици рада Филозофског факултета Универзитета у Нишу*. Истраживање је спроведено са намером да се утврди да ли су и у којој мери послодавци (институције, организације и компаније) који запошљавају социологе и примају их на стручну праксу задовољни компетенцијама социолога. Ова екстерна евалуација коначних исхода образовања социолога је обављена у циљу усклађивања образовног програма на Департману за социологију са потребама послодаваца и тржиштем рада. На основу резултата такве екстерне евалуације, могуће је закључити да су послодавци задовољни комуникационим вештинама, аналитичношћу, спремношћу за тимски рад, познавањем функционисања друштва, способношћу за рад са различитим друштвеним групама и истраживачким способностима. Као одговор на питање чиме су незадовољни када се ради о компетенцијама социолога, више послодаваца је истакло да је теоријско знање социолога добро али да мањка способност за практичну примену знања, што доводи до несналажења у конкретним радним ситуацијама. Неки послодавци су истакли да социолозима недостају знања из области права (посебно радног права), те управно-правних послова. Такође, послодавци наводе да би социолози требало више да буду упућени у функционисање система, да боље познају јавне политике, да знају да пишу пројекте и да усаврше методолошка знања и комуникационе вештине са специфичним групама. Слична замерка се односи и на познавање радне културе у иностраним компанијама и функционисање појединих јавних сектора.

Чланови Департмана су изузетно заинтересовани да овај систем евалуирања наставе и у виду истраживања са алумнистима, дипломираним социолозима, као и са групом ментора код којих се обавља стручна пракса.

6) SWOT анализа елемената стандарда 5

+++ - високо значајно, ++ - средње значајно, + - мало значајно, 0 – без значајности

Предности	Слабости
- Наставници и сарадници са Департмана за социологију имају висок степен научно-стручне и методичке компетентности за квалитетно извођење наставе +++ - Потпуна покривеност наставе сопственим кадровским потенцијалом +++ - Информације о студијским програмима и плановима, као и о терминима и плановима реализације наставе (укључујући распоред часова, распоред полагања испита и термине консултација наставника и сарадника), доступне су и редовно ажуриране +++ - Јасно дефинисани циљеви и исходи предмета +++ - Употреба разноврсних метода наставног рада које су добро усаглашене са исходима учења +++ - Редовно и систематско праћење реализације наставе и предузимају активности на корекцији уочених недостатака +++ - Студентска евалуација свих релевантних аспеката наставног процеса је редовна и одвија се у сваком семестру +++ - Редовна студентска евалуација релевантних аспеката наставног процеса +++	- Оптерећеност студената великим бројем предмета ++ - Недовољно издиференциране методе оцењивања за поједине исходе учења ++ - Неуједначени захтеви на појединим предметима (посебно изборним предметима) са истим бројем ЕСТБ ++ - Недостатак формалне организације методичке обуке наставног подмлатка +
Могућности	Опасности
- Филозофски факултет у Нишу има значајни кадровски и организациони капацитет за континуирано и систематско методичко усавршавање наставника и сарадника +++ - Постоје велике могућности индивидуализације професионалних профила студената кроз избор предмета на нематичним студијским програмима у оквиру Филозофског факултета ++	- Снижавање критеријума квалитета наставе и оцењивања у актуелном контексту финансирања који награђује проходност. - Неповољни трендови у запошљавању кадрова оспособљених у области друштвено-хуманистичких наука могу значајно утицати на ниска мотивисаност студената за учење. - Слабљење аналитичких компетенција у корист стицања практичних вештина.

• Солидна опремљеност учионица савременим средствима за рад и за иновирање наставних метода ++ • Добра институционализована сарадња и умреженост Филозофског факултета са сродним инситуцијама у земљи и региону ++ • Солидна опремљеност библиотеке и приступ електронским ресурсима +++ • Успостављена сарадња Филозофског факултета са многобројним институцијама у Нишу и региону +++ • Боља институционализација професије на основу све веће потребе за аналитичком и истраживачком експертизом социолога +++ • Потенцијал да се наставни садржаји унапреде кроз корекцију плана и програма на основу резултата екстерне анализе квалитета компетенција социолога +++	• Несразмерно фокусирање на педагошке компетенције студената, на штету аналитичких, истраживачких и административно-управљачких компетенција ++ • Прилагођавање исхода учења кадровским капацитетима, а не потребама тржишта рада ++ • Недовољна заинтересованост институција ван образовног система за квалитетну реализацију стручне праксе, која би била истовремено и селекција за запошљавање дипломираних студената +
--	---

в) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 5

Претходно речено упућује на констатацију да је већина захтева из стандарда 5, када је реч о квалитету наставе на департману испуњена. Међутим, високошколска установа, као и Департман би могли подићи ниво посвећености унапређењу одређених домена квалитета наставног процеса. На основу спроведене анализе као најважнији сет мера предлагемо: 1) боље искоришћавање капацитета високошколске установе за континуирано и систематско методичко усавршавање наставника и сарадника; 2) интензивирање сарадње међу департманима у погледу већег броја изборних предмета којима студенти кроз изборне предмете могу индивидуализовати своје компетенције и тако бити конкурентнији на тржишту рада; 3) при изради новог курикулума студија водити рачуна о балансираном приступу у погледу развијања аналитичких компетенција које су посебна снага социолошке професије и практичних вештина неопходних при запошљавању дипломираних студената; 4) додатну пажњу посветити докимолошким аспектима наставе и то пре свега додатном диференцирању метода оцењива за поједине исходе учења; 5) уградити сазнања екстерне евалуације компетенција социолога у садржај постојећих предмета, као и кроз креирање нових предмета у студијском програму; 6) по потреби ангажовати наставнике како би се адекватно постигли исходи које захтева тржиште рада; 7) осмислити начине на које је могуће мотивисати менторе стручне праксе ван система образовања за подизање квалитета стручне праксе; 8) додатно искористити потенцијал за унапређење квалитета наставе из успостављене сарадње Филозофског факултета са многобројним високошколским установама кроз учесталију сарању у погледу размене искустава у креирању студијских програма, организацију гостујућих предавања или семестралних размена предавача.

Показатељи и прилози за стандард 5:

Прилог 5.1. Анализа резултата анкета студената о квалитету наставног процеса

Прилог 5.2. Процедуре и поступци који обезбеђују поштовање плана и распореда наставе

Прилог 5.3. Доказ о спроведеним активностима којима се подстиче стицање активних компетенција наставника и сарадника

Стандард 7: Квалитет наставника и сарадника

За реализацију студијског програма ОАС Социологије обезбеђено је наставно особље са потребним научним и стручним квалификацијама. Квалитет наставника и сарадника на Основним академским студијама социологије обезбеђује се континуираним планирањем и избором на основу јавног поступка, стварањем услова за перманентно усавршавање наставника и сарадника у области наставе и научноистраживачког рада, као и адекватном евалуацијом квалитета њиховог рада.

а) Опис

Значајна компонента квалитета наставе на Департману за социологију јесте квалитет наставника и сарадника. У том смислу, активности Департмана за социологију Филозофског факултета у Нишу усмерене су ка обезбеђивању квалификованог и компетентног наставног кадра за реализацију наставе. Да би се то постигло, неопходно је поштовање извесних процедура. Критеријуми за избор и заснивање радног односа наставника и сарадника Депармана за социологију предвиђени су [Законом о високом образовању](#), [Препорукама Националног савета за високо образовање](#), [Статутом Универзитета](#), [Статутом Факултета](#), [Правилником о условима и поступку стицања звања и заснивања радног односа наставника Универзитета у Нишу](#), [Ближим критеријумима за избор у звања наставника Универзитета у Нишу](#), [Правилником о избору у звања наставника и сарадника Филозофског факултета у Нишу](#), [Правилником о условима, начину и поступку стицања звања и заснивања радног односа сарадника Филозофског факултета у Нишу](#), [Правилником о избору у звања сарадника Филозофског факултета у Нишу](#), [Правилником о допунском раду наставника](#) и другим релевантним актима. Ови критеријуми предмет су константног преиспитивања и модификовања, као и основни документи којима се критеријуми регулишу, спорадично се усаглашавају са потребама, усвајањем и имплементацијом одговарајућих допуна, познатих као Ближи критеријуми за избор у звања наставника Универзитета у Нишу. Правилником о избору у звања наставника и сарадника ближе је уређен поступак избора у звања наставника и сарадника, као и минимални услови које кандидати треба да испуне за избор у одређено звање, а Ближим критеријумима за избор у звања наставника Универзитета у Нишу утврђени су ближи услови за избор у звања у пољу друштвено-хуманистичких наука. Такође, квантификација резултата научног рада за друштвено-хуманистичке науке одређује се сходно одредбама у том тренутку актуелног [Правилника о поступку, начину вредновања и квантитативном исказивању научноистраживачких резултата истраживача](#) („Службени гласник Републике Србије“, бр. 24/2016 и 21/2017.). Наведени документи су јавни и доступни оцени стручне и шире јавности. Поступци и услови за избор наставника и сарадника подложни су периодичној измени и усклађивању. [Правилником о стандардима и поступцима обезбеђења квалитета](#) дефинисани су поступци обезбеђења квалитета у погледу научних и стручних, педагошких и личних компетенција наставника и сарадника, а који обухватају: вођење адекватне кадровске политике, прецизно дефинисање и поштовањекритеријума за избор наставника и сарадника ([Правилник о избору наставника и сарадника](#)), систематско праћење и

подстицање научноистраживачког и стручног рада и развијање и усавршавање педагошких и методичких компетенција наставника и сарадника.

Квалитет наставника и сарадника на Департману за социологију обезбеђује се пажљивим планирањем и јавним поступком избора наставника и сарадника у циљу провере њиховог квалитета. Фазе и поступци кроз које пролазе кандидати приликом избора у звање и заснивање радног односа наставника или сарадника јавне су и отворене, доступне и подложне испитивању, праћењу и провери како стручне, тако и шире јавности. Током процедуре избора поштују се прописани услови и поступци оцењивања научноистраживачке и педагошке активности и компетенетности наставника и сарадника. Поред поштовања изборне процедуре и њеног временског трајања, у складу са Законом вреднују се сва четири аспекта рада наставника – резултати научноистраживачког рада (сходно звању), ангажовање у развоју наставе и делатности Факултета, резултати педагошког рада наставника или сарадника, и за наставнике, резултати у обезбеђивању научно-наставног подмлатка на Факултету. Индикатори квалитета сваког од ових аспеката јасно су спецификовани Правилником о избору наставника и сарадника Филозофског факултета у Нишу. О испуњености услова за избор академска и шира јавност може се информисати увидом у Извештаје којим се наставници и сарадници предлажу за избор у звања, а који су доступни на Интернет страници Факултета (<https://www.filfak.ni.ac.rs/izbor-u-zvanja>). Поред ове врсте увида, јавност се може упознати преко странице Факултета и о другим активностима везаним за изборну процедуру наставника, као што су подаци о приступним предавањима (<https://www.filfak.ni.ac.rs/pristupna-predavanja>) за кандидате који се по први пут бирају у наставничка звања, којим се вреднују педагошке способности и смисао за наставни рад кандидата за избор у наставничко звање.

За извођење студијског програма Основних академских студија социологије ангажовано је 12 наставника (7 наставника у звању редовног професора, 2 наставника у звању ванредног професора и 3 наставника у звању доцента), један избор за звање доцента је у току, 4 сарадника у звању истраживач приправник, избор за једног истраживача приправника је у току. У извођењу наставе на појединим обавезним и изборним предметима учествују наставници и сарадници са других департмана Филозофског факултета у Нишу. ([Табела 7.1 Преглед броја наставника по звањима и статус наставника у високошколској установи](#) и [Табела 7.2 Преглед броја сарадника и статус сарадника у високошколској установи](#)).

Број наставника одговара потребама студијског програма и усклађен је са бројем предмета и бројем часова на тим предметима. Укупан број наставника довољан је да покрије укупан број часова наставе на студијском програму, тако да наставници просечно остварују максимално до 180 часова активне наставе годишње (предавања, консултације, вежбе, практичан рад), односно до 6 часова недељно са толеранцијом од 20%. Наставник који је ангажован на више високошколских установа остварује активну наставу у свакој установи сразмерно проценту ангажовања од прописаног максимума од 12 часова, с тим да његово укупно ангажовање не може бити веће од 12 часова активне наставе недељно на свим високошколским установама у Републици Србији. Број сарадника одговара потребама студијског програма и довољан је да покрије укупан број часова наставе, тако да сарадници

остварују просечно максимално до 300 часова активне наставе годишње, односно до 10 часова недељно уз 20% толеранције. Структура наставног особља према звањима на Департману доступна је на адреси: <https://www.filfak.ni.ac.rs/nastavno-osoblje/sociologija>.

Научне и стручне квалификације наставног особља на Основним академским студијама социологије одговарају образовно-научној области и нивоу њихових задужења. Сваки наставник има најмање пет референци из уже научне области из које изводи наставу на студијском програму. Подаци о наставницима и сарадницима (CV, избори у звања, референце) доступни су јавности на Интернет страници факултета, а саставни део ових података чини и Књига наставника, односно научне и стручне квалификације наставника. Профилом сваког наставника на страници факултета обухваћен је и комплетан списак публикованих референци наставника до кога се долази линком који води ка апликацији НПАО – Научне публикација и уметничке референце академског особља Универзитета у Нишу (на пример <https://npao.ni.ac.rs/filozofski-fakultet/290-milos-jovanovic/290-milos-jovanovic>).

Праћење и оцењивање квалитета научноистраживачке и стручне активности наставника и сарадника Департмана за социологију врши се редовно у поступцима њиховог избора и именовања, где се посебно вреднују резултати научног и истраживачког рада наставника, у складу са одговарајућим прописима и актима Факултета. Праћење квалитета остварује се и преко обавезе наставника да крајем године подносе извештаје о научном и стручном усавршавању који се разматрају и усвајају на седници Департмана за социологију и седници Наставнонаучног већа. Наставници и сарадници дају свој допринос и у погледу стручног усавршавања. Наставници и сарадници били су иницијатори, учесници или реализатори различитих програма усавршавања наставника, а ради развијања сопствене педагошке и дидактичкометодичке компетентности похађали су курсеве, радионице, округле столове, трибине, предавања и друге видове обука. (Професионално и стручно усавршавање наставника – Извештај о раду Филозофског факултета за 2025. годину). У том смислу, наставници и сарадници константно развијају своје компетенције, инвестирају у виши ниво оспособљавања за планирање, организовање, вођење и контролу наставног процеса, овладавање интерактивним методама наставног рада, праћење и оцењивање рада и напредовања студената, као и за унапређивање примене најсавременијих информационо-комуникационих и дидактичких средстава у наставном раду. Процена квалитета педагошких и дидактичко-методичких способности наставника и сарадника редовно се остварује у поступцима њиховог избора и именовања у звања, где се посебно евалуирају: допринос кандидата развоју наставе и других делатности Факултета, резултати њиховог педагошког рада и резултати постигнути у обезбеђивању и развоју научно-наставног подмлатка. Студентски парламент даје своју оцену педагошког рада наставника и сарадника, која је неизоставни део изборне процедуре. Редовно праћење и процењивање педагошког рада наставника врши се и кроз редовне студентске евалуације крајем сваког семестра током академске године. У периоду од израде последњег Извештаја о самовредновању до данашњих дана спроведено је више таквих евалуација. Поред оцене педагошког рада наставника и сарадника на Департману за социологију на основу резултата студентских евалуација, оцењују се и други елементи педагошког рада дефинисани

[Правилником о стандардима и поступцима за обезбеђење квалитета](#), као што је ангажман наставника у ваннаставним активностима, стручним пројектима, учешће у развијању и осавремењивању постојећих силабуса на студијским програмима, конципирање и креирање нових силабуса наставних предмета. Наставници на Департману за социологију учествовали су у различитим активностима којима се унапређује њихов педагошки и научно-истраживачки рад: научна и стручна предавања, јавне трибине, округли столови, свечане академије, предавања по позиву, семинари, стручне конференције, истраживачки и развојни пројекти. Напредовању у овом погледу допринели су и различити споразуми и протоколи о сарадњи између Филозофског факултета и академског особља са различитим професионалним удружењима и организацијама којима је главни циљ покретање заједничких пројеката. Научно и стручно усавршавање наставника и сарадника Департмана за социологију делом се финансира средствима Факултета, према утврђеном финансијском плану ([Финансијски план за 2026](#)). Финансијским планом који се усваја на Наставно-научном већу обухваћен је тачан износ средстава који се наставницима и сарадницима одобрава за усавршавање и који им је у току једне календарске године на располагању. Део свог професионалног усавршавања наставници и сарадници финансирају из сопствених прихода. По обављеном усавршавању не дужем од пет дана запослени има обавезу подношења писменог извештаја Финансијској служби Филозофског факултета, а у случају студијског боравка дужем од пет дана запослени подноси детаљан извештај на усвајање Наставно-научном већу. Финансијским извештајем за претходну годину документује се износ средстава утрошен на стручна усавршавања наставника и сарадника на Департману за социологију. За ове потребе обезбеђује се и део финансијских средстава за школарине студентима докторских студија запослених у звањима сарадника (који студирају изван Факултета) или ослобађање од школарине сарадника који студирају на Филозофском факултету.

б) SWOT анализа елемената Стандарда 7:

+++ - високо значајно, ++ - средње значајно, + - мало значајно, 0 – без значајности

Предности	Слабости
- Услови избора наставника и сарадника прецизно су одређени (у складу са предлогом критеријума Националног савета за високо образовање), а целокупан поступак избора доступан је јавности. +++ - Наставни кадар усклађен је са потребама реализације наставних и научних активности на студијском програму Основних академских студија социологије. +++ - Наставу изводи квалитетан и компетентан, педагошки, дидактички и методички оспособљен наставни кадар с одговарајућим академским референцама. +++	- Недовољна, често ограничена финансијска средства за континуирано усавршавање наставника и сарадника у земљи и иностранству која зависе од оснивача. +++ - Критеријуми за избор у звања наставника и сарадника често се мењају. +++ - Могућа необјективност студената у процени педагошког рада наставника и сарадника услед сумње у анонимност анкетања. + - Успорено напредовање, нарочито сарадника услед великог броја обавеза ++ - Недовољна средства за објављивање у иностраним часописима који све чешће

• Јасно дефинисана политика праћења квалитета наставника и сарадника, праћење и вредновање истраживачких и педагошких способности наставника и сарадника. +++ • Наставници и сарадници објављују радове у реномираним међународним часописима. +++ • Стална дугорочна политика селекције наставничког и истраживачког подмлатка +++ • Присутна је тежња наставника и сарадника ка сталном побољшању научне, стручне и методичке компетентности. +++ • Перманентна едукација и усавршавање наставника +++ • Уважавање мишљења студената о педагошком раду наставника и сарадника. +++ • Учесће у домаћим и међународним пројектима и програмима мобилности наставника и сарадника. +++ • Учествовање наставника и сарадника у образовним и развојним пројектима међународног карактера. +++ • Повезаност наставног кадра са различитим професионалним удружењима на реализацији пројеката (на основу потписаних споразума или протокола о сарадњи између Факултета и професионалних удружења и институција). ++	наплаћују трошкове објављивања радова ++
Могућности	Опасности
• Наставници и сарадници Департмана за социологију имају могућности за мобилност и студијска путовања у циљу стручног усавршавања и сарадње на пројектима са колегама са сродних студијских програма у земљи и иностранству. +++ • Интензивирање већ успостављене регионалне повезаности и сарадње Департмана за социологију Филозофског факултета у Нишу са сродним студијским програмима у циљу побољшања квалитета наставе. +++	• Преоптерећеност неких наставника и сарадника часовима и другим активностима онемогућава адекватно научно и стручно усавршавање. ++ • Незадовољавајућа економска ситуација и недовољан прилив средстава од оснивача која би се усмерила ка научном и стручном усавршавању кадрова. ++ • Недоступност фондова Европске Уније за усавршавања наставника и сарадника у дужем временском периоду (3 месеца, 6 месеци). ++ • Део наставника и сарадника, због специфичности научне области и малог

• Интензивније усавршавање наставника и сарадника у иностранству. +++ • Укључивање младих дипломираних социолога, мастера и доктора наука из дијаспоре који раде у струци у програме сарадње и размене. ++	броја референтних међународних часописа, објективно није у могућности да публикује радове, посебно у оним признатим на светским листама што их онемогућава у напредовању у виша звања. ++ • Ограничене могућности „подмлађивања“ кадра упркос одласку колега у пензију++
---	---

в) Предлог мера и активности за унапређивање квалитета стандарда 7:

- Континуирано осмишљавање и спровођење активности у чијем би средишту били иновативни модели универзитетске наставе, који би омогућили веће учешће студената, односно виши ниво слободе за исказивање креативности и критичког мишљења.
- Самовредновање наставника, процена очекивања студената на почетку и на крају курса, вредновање од стране колега, анкетирање студената Основних академских студија социологије у погледу наставе на сваком предмету, као и дипломираних социолога у погледу квалитета наставе.
- Унапређивање квалитета наставника и сарадника путем интензивирања размене искустава наставника и сарадника из сличних институција у земљи и иностранству путем размена и других видова сарадње (ЕРАСМУС).
- Стално подстицање наставника и сарадника да своја предавања иновирају најновијим емпиријским и теоријским достигнућима у социологији, као и да своје налазе проверавају на домаћим и иностраним конференцијама.
- Планско, систематско и континуирано унапређивање квалитета научних радова наставника и сарадника и њихово објављивање у угледним часописима и подвргавање стручној критици.
- Подстицање укључивања наставника и сарадника у пројекте финансиране од стране привредних субјеката.
- Организовање семинара, по типу „едукација едукатора“, којима би се развијале компетенције наставника и сарадника за педагошки рад. Оспособљавање наставника и сарадника за извођење наставе на енглеском језику.
- Подстицање наставника и сарадника Департмана за социологију на конкурисање за пројекте Европске уније (ХОРИСОН, ЕРАСМУС).
- Ангажовање на проналажењу додатних извора финансирања усавршавања и научноистраживачког рада наставника и сарадника Департмана за социологију.
- Системска подршка на Филозофском факултету за пројектне активности наставника и сарадника.

Показатељи и прилози за стандард 7:

Табела 7.1. Преглед броја наставника по звањима и статус наставника у високошколској установи (радни однос са пуним и непуним радним временом, ангажовање по уговору)

Табела 7.2. Преглед броја сарадника и статус сарадника у високошколској установи (радни однос са пуним и непуним радним временом, ангажовање по уговору)

Прилог 7.1. Правилник о избору наставника и сарадника

Прилог 7.2. Однос укупног броја студената (број студената одобрен акредитацијом помножен са бројем година трајања студијског програма) и броја запослених наставника на нивоу установе

Стандард 8: Квалитет студената

Квалитет студената се обезбеђује се селекцијом кандидата приликом уписа на Факултет, јавно и у складу са прописима, праћењем и оцењивањем рада студената током наставе, проверавањем резултата оцењивања и пролазности студената, као и предузимањем адекватних мера, уколико је то неопходно.

а) Опис

Квалитет студената на Филозофском факултету у Нишу је важна стратегија обезбеђења квалитета Филозофског факултета. Постоји неколико области у којима се утврђује и унапређује квалитет студената на Филозофском факултету у Нишу, и то: успешност и ефикасност студирања, квалитет нових студената, квалитет свршених студената, доживотно учење и студирање запослених лица, инклузивно образовање, доступност образовања свим друштвеним групама, једнакост могућности и мобилност студената. У циљу утврђивања квалитета студената, на Филозофском факултету у Нишу прати се више показатеља, међу којима су: (1) селекција приликом уписа, (2) однос броја уписаних, према броју дипломираних студената, (3) дужина трајања студија, односно ефикасност студирања, (4) успех студената (просек оцена), (5) број студената ангажованих у наставном процесу (демонстратори, сарадници у настави, асистенти), (6) број награђиваних студената, (7) број студената који учествују на научним конференцијама, (8) број студената који користе стипендије, (9) број студената који су уписали мастер и докторске студије. Сва наведена подручја се континуирано прате, на основу чега се планирају и реализују активности, дефинишу се стандарди и поступци са сврхом обезбеђивања највишег нивоа квалитета у датим подручјима.

Департман за социологију предузима све релевантне кораке у обезбеђивању квалитета студената, тако што све потенцијалне и уписане студенте правовремено информисе о структури, циљевима и исходима Основних академских студија социологије, упису студената, процесу студирања, начину оцењивања и о акредитацији и дозволи за рад. Све неопходне информације налазе се на сајту Филозофског факултета (www.filfak.ni.ac.rs), као и на огласним таблама у згради Факултета.

На сајтовима Универзитета у Нишу и Филозофског факултета у Нишу објављују се конкурси за упис студената, а Департман за социологију организује полагање пријемног испита за упис у прву годину Основних академских студија социологије, као мерила квалитета будућих студената. Комисију за спровођење полагања пријемног испита предлаже Веће Департмана за социологију, а коначну одлуку о комисији доноси Наставно-научно веће Филозофског факултета у Нишу.

Пре него што конкурс за пријем нових студената буде објављен, на интернет страници Филозофског факултета у Нишу (<https://upis.filfak.ni.ac.rs>) постављају се све релевантне информације о условима за упис и о начину селекције кандидата. Начин селекције и услови уписа прецизно су утврђени [Законом о високом образовању](#), [Статутом Универзитета у](#)

Нишу, Правилником о упису студената на студијске програме Универзитета у Нишу, Статутом Филозофског факултета у Нишу.

У складу са Законом, а приликом селекције кандидата за упис, Комисија за спровођење полагања пријемног испита на Департману за социологију вреднује резултате постигнуте у претходном школовању (са максимално 40 поена) и резултате постигнуте на пријемном испиту (са максимално 60 поена). Информатор за упис (<https://upis.filfak.ni.ac.rs/kljucna-rec/osnovne-akademske-studije>) и Брошура за упис (<https://upis.filfak.ni.ac.rs/brosure>) служе дистрибуирању наведених информација. Када на снагу буде ступио Закон о високом образовању којим се предвиђа увођење државне матуре, упис кандидата на ОАС вршиће се на основу ближих критеријума које прописује Закон, а затим и осталих аката надлежних институција (Универзитета и Факултета).

Правилником о пријемном испиту (Прилог 8.1) у оквиру којег се налази и упутство, регулисан је начин полагања пријемног испита и рангирања кандидата. Дежурни на пријемном испиту је у обавези да прочита дато упутство кандидатима, јер се у њему налазе информације о начину попуњавања теста знања из социологије, информације о анонимности кандидата и информације о обезбеђивању регуларности пријемног испита.

На основу укупног броја бодова (из претходног школовања и са пријемног испита) сачињава се јединствена ранг листа за упис кандидата. Право уписа у прву годину Основних академских студија социологије стичу кандидати који су ранжирани у оквиру броја одобреног решењем о акредитацији студијског програма. У односу на укупан број остварених поена на ранг листи, као и квота које су предвиђене за упис кандидата, кандидати се могу уписати у статусу буџетског студента или у статусу самофинансирајућег студента. Такође се предвиђа могућност да студенти истоветних или сродних студијских програма могу да пређу на основне академске студије социологије, уколико остваре услове предвиђене Статутом Филозофског факултета у Нишу. Они кандидати који су као ученици III или IV разреда средње школе освојили једно од прва три појединачна места на републичком такмичењу у организацији Министарства просвете, не полажу пријемни испит, већ им се пријемни испит вреднује максималним бројем бодова (у овом случају 60).

Једнакост и равноправност по свим основама (раса, пол, етничко, национално, социјално порекло, сексуална оријентација, вероисповест, политичко и друго мишљење, статус стечен рођењем, имовинско стање, сензорни или моторни хендикеп) су начела која се примењују приликом селекције кандидата, чиме се спречава дискриминација. Статутом Филозофског факултета такође је утврђена заштита студената од дискриминације. Департман за социологију поштује одлуке о упису лица са посебним потребама и припадника мањинских група, које доноси Министарство просвете на основу афирмативне акције.

Лица са инвалидитетом уписују се применом афирмативне мере која је у складу са Програмом афирмативне мере уписа лица са инвалидитетом. Програм је део стручног Упутства Министарства просвете за спровођење уписа у прву годину студијских програма основних и интегрисаних студија на високошколским установама чији је оснивач Република Србија. На Основне академске студије социологије могу бити уписани кандидати: корисници колича или лица која се отежано крећу; са делимичним или потпуним оштећењем вида; са делимичним или потпуним оштећењем слуха; са

потешкоћама у учењу и говору; са хроничним обољењима, психолошким или менталним тешкоћама. Према Програму афирмативне мере уписа припадника ромске националне мањине, на ОАС социологије врши се и упис припадника ромске националне мањине. У складу са законским оквиром дефинисани су и начин рангирања и услови уписа: држављана Републике Србије који су средњу школу завршили у иностранству, припадника српске националне мањине из суседних земаља, лица која немају јавну исправу о стеченом средњем образовању, страних држављана и страних држављана у статусу миграната/тражилаца азила.

Департман за социологију укључен је у различите активности обилазака средњих школа у Србији, са циљем приближавања ученицима као потенцијалним кандидатима за упис на основне академске студије социологије. У ту сврху, организују се предавања и трибине о актуелним друштвеним темама које предлажу средњошколци. Департман за социологију организује и припремну наставу за полагање пријемног испита и заједно са наставницима средњих школа укључен је у регионално и републичко такмичење ученика средњих школа из социологије, чији је организатор Српско социолошко друштво.

Департман за социологију континуирано прати квалитет студената. Они се правовремено обавештавају о свим чињеницама које су значајне за студирање, и то путем огласних табли и сајта Факултета. На почетку школске године, у оквиру првог предавања, наставници упознају студенте са правилима студирања и обавештавају их о томе да је присуство на предавањима и вежбама обавезно. Обавезно присуство и активно учешће студената у настави прописани су Статутом Филозофског факултета у Нишу. Активно учествовање у настави доноси одређени број бодова, те утиче на коначну оцену, што је дефинисано [Правилником о полагању испита и оцењивању на испиту \(Прилог 8.2\)](#). Да би се створили оптимални услови за рад, Филозофски факултет обезбедио је просторну, техничку и кадровску опремљеност.

Поред упознавања студената са циљевима и исходима учења и методама реализације наставе, наставници Департмана за социологију студенте упознају и са критеријумима и правилима за оцењивање студената, који су дефинисани [Правилником о полагању испита и оцењивању на испиту](#), доступним на сајту Филозофског факултета у Нишу. У овом Правилнику дефинисани су: начин оцењивања на испиту, могући облици предиспитних обавеза и начин њиховог оцењивања, поступак у случају приговора студента на оцену или поништавање положеног испита и заштита права студената. Критеријуми формирања оцено налазе се у силабусима предмета. Студенти се упознају са тим критеријумима на сваком наставном предмету, а наставник је у обавези да се тих критеријума придржава. Провера знања током наставе и испити се морају унапред заказати, а студенти морају бити упознати са терминима. Сваки студент има право да му бодовање и оцена буду образложени, а код писаних радова (есеји, тестови) имају и право на увид у радове. Таквим поступањем обезбеђују се јавност и објективност.

У књигама предмета студијског програма за социологију налазе се све потребне информације о циљевима, исходу, садржају, методама рада и начину оцењивања предмета, што је доступно на сајту Факултета. Како би се знање што квалитетније усвојило, наставници Департмана за социологију доступни су студентима у предвиђеним терминима

на консултацијама у кабинету и *online*.

Департман за социологију гарантује коректно и професионално понашање наставника и сарадника током оцењивања студената кроз објективност, етичност, доследност, демократичност и академски коректан однос према студенту. Континуираним анкетирањем студената које се спроводи на крају сваког семестра, добијају се подаци о понашању наставника и сарадника током оцењивања. У последњих неколико година квалитет наставе, наставног особља, наставног материјала и објективност оцењивања оцењени су просечним оценама преко 4,7.

Начин оцењивања студената на Департману за социологију усклађен је са циљевима, садржајима и обимом студијског програма. Оцењивање студената је резултат непрекидног праћења рада студената, предиспитних поена и поена добијених на испиту. Напредовање студената кроз студијски програм обезбеђује се прикупљањем ЕСПБ бодова, који су еквивалентни просечном радном оптерећењу студента за сваки предмет. Сви предмети на Основним академским студијама социологије на Филозофском факултету у Нишу могу се савладати на основу радног оптерећења чији је еквивалент 4, 5, 6 или 7 ЕСПБ бодова, а стручна пракса на основу оптерећења чији је еквивалент 3 ЕСПБ бода. Укупан број бодова на програму основних студија је 240 ЕСПБ. Успешност студената у савладавању сваког појединог предмета изражава се поенима – од 51 (минималан број поена за прелазну оцену) до 100 (максималан број поена). Студенти се оцењују оценама од 5 (еквивалент броју поена од 0 до 50) – није положила/положио, до 10 (еквивалент броју поена од 91 до 100) – изузетан/изузетна. Сваки предмет у силабусу који је доступан на сајту Факултета има објављен начин стицања поена. Оцењивање студената се врши на основу њихове активности током наставе, предиспитних поена и завршног испита. Оцена изражава укупан успех студената у различитим формама провере знања, које у различитој сразмери учествују у укупној оцени. Учешће појединих форми провере и примене знања у укупној оцени се изражава као број поена (максимално 100 поена). Минималан број поена које студент може да стекне испуњавањем предиспитних обавеза током наставе је 30, а максималан 70. Активност на часу просечно доноси студенту око 10 поена. Остале предиспитне обавезе, у зависности од предмета, укључују тестове, колоквијуме, семинарске радове, домаће задатке, краће извештаје, презентације и сл. Минималан број поена које студент може да стекне полагањем завршног испита је 30, а максималан 70 поена. После три неуспела полагања истог испита, студент може тражити да полаже испит пред комисијом. Завршни испит се полаже усмено и/или писмено.

Департман за социологију редовно анализира и унапређује методе и критеријуме за оцењивање студената по предметима, прати пролазност студената по предметима и годинама студија ([Табела 8.1](#) и [Табела 8.3](#)), стопу успешности студената ([Табела 8.2](#)), а у случају одређених неправилности и ниске/превисоке пролазности, предузимају се одређене мере ([Прилог 8.3](#)).

Служба за наставу и студентска питања обезбеђује податке о оцењивању студената по предметима и о пролазности студената по предметима и годинама студија. Добијени подаци су предмет анализе Радне групе за обезбеђење квалитета наставе у оквиру Центра за унапређење квалитета Филозофског факултета, а затим и Департмана за социологију. На

основу добијених података о пролазности и просечној оцени по предметима и за сваког наставника, предузимају се мере за уједначавање критеријума и побољшања пролазности на наставном предмету или појединачно за наставнике. Уколико дође до приговора студената или Комисија за осигурање квалитета наставе утврди да је дошло до одступања у процедури оцењивања, декан, продекан за наставу или управник Департмана за социологију, у складу са Статутом Филозофског факултета и Правилником о оцењивању, могу применити одговарајуће мере за побољшање квалитета оцењивања (корекција програма предмета, литературе, услова за полагање испита или односа наставника према студенту), а на предлог Центра за унапређење и контролу квалитета. Закључци и предлози мера за унапређење утврђеног стања по потреби се усвајају на Наставно-научном већу Факултета.

Студентски парламент и Савез студената, као облици студентског организовања на Филозофском факултету у Нишу, такође имају улогу у обезбеђивању квалитета студената. Они имају своје странице на сајту Филозофског факултета и на друштвеним мрежама, а студенти Департмана за социологију могу да узму активно учешће у њиховом раду, као и у секцијама, хуманитарним акцијама и у телима факултетског организовања и одлучивања.

Канцеларија за развој каријере и подршку студентима (<https://www.filfak.ni.ac.rs/organizacija/kancelarija-za-razvoj-karijere-i-podrsku-studentima>), поред делатности каријерног вођења, прати потребе студената и пружа подршку онима који се суочавају са различитим потешкоћама током студирања.

6) SWOT анализа елемената Стандарда 8:

+++ - високо значајно, ++ - средње значајно, + - мало значајно, 0 – без значајности

Предности	Слабости
- Процедура пријема студената на Основне академске студије социологије је јасно дефинисана и поштује се без изузетка. +++ - Једнакост и равноправност студената по свим основама су принципи који се примењују без изузетка, укључујући и студенте са посебним потребама. +++ - Све информације о студијама социологије доступне су и редовно се ажурирају на сајту Филозофског факултета и одговарајућим огласним таблама у згради Факултета. +++ - Начин и критеријуми оцењивања студената Основних академских студија социологије јавно су доступни у оквиру релевантних правилника и силабуса	- Приметно је мање интересовање за упис Основних академских студија социологије. ++ - У последњих пар година слабији квалитет кандидата који уписују ОАС социологије. ++ - Пасивност извесног броја студената у наставном процесу на Основним академским студијама социологије. + - Недовољно прецизан систем награђивања студената који постигну изванредне резултате током студирања. ++

појединачних предмета које сваки студент добија на почетку семестра. +++ • Центар за унапређење квалитета Филозофског факултета у Нишу континуирано врши анализу метода и критеријума оцењивања по предметима и програмима, предлаже корективне мере за превазилажење недостатака и то доставља Департману за социологију. +++ • Радне групе Центра за унапређење квалитета прате и анализирају пролазност студената на Основним академским студијама социологије по предметима и годинама студија, као и објективност и принципијелност наставника у процесу оцењивања. ++ • Постоји развијена мрежа студентског организовања и висок ниво њиховог учествовања у одлучивању органа Факултета. +++ • Број студената на студијском програму Основних академских студија социологије је у складу са кадровским, просторним и техничким могућностима Факултета.+++ • Канцеларија за развој каријере и подршку студентима током целе године стоји на располагању студентима Основних академских студија социологије у погледу каријерног вођења, али и решавања било каквих проблема везаних за студије. ++	
Могућности	Опасности
• Подстицање средњошколаца да упишу ОАС социологије, путем интензивнијих обилазака средњих школа и организације догађаја промотивног типа на Факултету. ++ • Интензивирање сарадње Тима за промоцију Факултета и Студентског парламента у промотивним активностима Факултета, како би се омогућило упознавање матураната са програмом студија социологије и начином студирања, путем упознавања матураната са наставницима и сарадницима, као и студентима социологије. ++ • Појачана сарадња са послодавцима који запошљавају социологе, ради упознавања са потребама тржишта рада. +++	• Отежано запошљавање дипломираних социолога. +++ • Мотивација студената Основних академских студија социологије за учешће у ваннаставним активностима директно је повезана са системом вредновања ваннаставних активности. +++ • Недовољна организација промотивних активности Департмана за социологију може довести до мањег броја пријављених кандидата за упис у прву годину. +++ • Уколико би се смањио број буџетских места на нивоу Филозофског факултета, могло би се смањити и интересовање за

• Обезбеђивање адекватних учила за студенте с инвалидитетом. ++ • Подизање степена мобилности студената на међународном нивоу. ++ • Унапређивање сарадње с институцијама ради запошљавања најуспешнијих дипломираних социолога, чиме би се студенти мотивисали да постижу боље резултате. +++ • Унапређивање квалитета студената могуће је систематичним уређивањем политике вредновања ваннаставних активности студената. ++ • Иновирање у области понуде предмета на ОАС социологије, у складу са потребама студената, потребама послодаваца и захтевима тржишта рада +++	студије на Основним академским студијама социологије. +++
--	--

в) Предлог мера и активности за унапређивање квалитета стандарда 8:

- Већи степен укључивања студената у активности Департмана за социологију које се тичу квалитета студирања, попут структуре студијског програма ОАС, исхода учења, наставног садржаја, структуре оцено и оцењивања;
- Укључивање студената ОАС социологије у научно-истраживачке пројекте Департмана за социологију и Центра за социолошка истраживања Филозофског факултета у Нишу;
- Појачавање сарадње Департмана за социологију и Националне службе за запошљавање;
- Успостављање интензивније сарадње са послодавцима који запошљавају социологе, у циљу упознавања са потребама тржишта рада и усклађивања образовног програма са захтевима тржишта;
- Успостављање интензивније сарадње са мрежом наставника социологије, како би Департман за социологију (његови наставници, сарадници и студенти) имао више сусрета са средњошколцима, поготову матурантима и упознао њихова интересовања и потребе;
- Прецизније дефинисање поступка награђивања студената који су током студија постигли изузетне резултате.

Показатељи и прилози за стандард 8:

Табела 8.1. Преглед броја студената по степенима, студијским програмима и годинама студија на текућој школској години

Табела 8.2. Стопа успешности студената. Овај податак се израчунава за студенте који су дипломирали у претходној школској години (до 30.09) а завршили студије у року предвиђеном за трајање студијског програма

Табела 8.3. Број студената који су уписали текућу школску годину у односу на остварене ЕСПБ бодове (60), (37-60) (мање од 37) за све студијске програме по годинама студија

Прилог 8.1. Правилник о процедури пријема студената

Прилог 8.2. Правилник о оцењивању

Прилог 8.3. Процедуре и корективне мере у случају неиспуњавања и одступања од усвојених процедура оцењивања

Стандард 9: Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса

Унутрашње јединице Филозофског факултета, на првом месту Департаман и Библиотека воде рачуна да уџбеници и друга литература неопходна за успешно овладавање знањима и компетенцијама предвиђеним студијским програмом буду обезбеђени и доступни студентима Основних академских студија социологије.

а) Опис

Водећи рачуна о најновијим и најрелевантнијим научним достигнућима у области социологије, врши се континуирана набавка нових научних публикација, као и одржавање постојећих у фонду који задовољава потребе студената основних академских студија, али и запослених. Целокупан процес се води стандардима квалитета литературе, уџбеника и библиотечких и информатичких ресурса, уз уважавање установљених поступака за праћење и унапређивање њиховог квалитета. Централни документи на којима се базирају стандарди као и процедуре чине: [Статутом Факултета](#) (у члановима: 55, 79, 151, 190, 211) [Правилник о уџбеницима и монографијама](#) Филозофског факултета (Број: 166/1-10-01, од 11.07.2025.), и [Правилник о издавачкој делатности Универзитета у Нишу](#) (од 05.10.2022).

Првенствени критеријум којим се Департаман води јесте да целокупна литература одређена књигама предмета буде доступна или у Библиотеци, или у електронском формату (када се ради о књигама, уџбеницима и чланцима који имају отворени приступ). Литература која је дефинисана као основна је уобучајено доступна на српском језику, док су одређене јединице које чине ширу литературу доступне и на другим језицима. Када је реч о библиотечком фонду и његовом обухвату и приступачности, требало би истакнути да студенти социологије имају могућност да претрагу доступних библиотечких јединица врше на лицу места у Библиотеци, или пак преко COBISS система за електронску претрагу каталога публикација, који је доступан на следећој адреси: <https://plus.cobiss.net/cobiss/sr/sr/search/cobib?lib=ffnis>. На веб страници Библиотеке су такође доступни билтен књига разврстан по годинама почевши до 2010. године до актуелне године, засебна секција за предраживање Факултетских издања, као и препорука за релевантне електронске сервисе који су доступни студентима.

Библиотека Филозофског факултета у Нишу поседује фонд који својим обимом и квалитетом, сразмерно броју и структури корисника, одговара потребама праћења и унапређења образовног, истраживачког и научног рада студената ОАС социологије, као и наставника, сарадника и истраживача запослених на Департману за социологију. Фонд социолошке литературе се стално допуњује путем куповине нових издања, разменом са другим библиотекама, преко научних пројеката и путем поклона од издавача и аутора – најчешће наставника Департамана за социологију. Фонд Библиотеке тренутно чини 2084 јединица, од којих 1847 књига, уџбеника, зборника. Поредићи са социолошким фондом научних јединица доступних у претходном акредитационом циклусу, може се констатовати

раст од 30%. Од 2084 библиотечких јединица, 1630 су на српском језику, а 217 на другим језицима. У фонду су заступљени реномирани домаћи социолошки часописи, док су бројни часописи из области друштвених наука на страним језицима доступни преко KoBSON-а ([Табела 9.1 Број и врста библиотечких јединица у високошколској установи, Прилог 9.2 Списак уџбеника и монографија чији су аутори наставници запослени на Факултету](#)). Библиотека набавља штампане домаће научне часописе на предлог Департмана за социологију. Страни часописи су доступни у електронском облику преко сервиса KoBSON. Студенти могу приступити сервису са рачунара на самом факултету, а запослени, као и стипендисти Министарства науке, имају приступ и од куће уз одговарајуће лиценце.

Библиотека Филозофског факултета у Нишу поседује фонд који својим обимом и квалитетом, сразмерно броју и структури корисника, одговара потребама праћења и унапређења образовног, истраживачког и научног рада студената свих нивоа студија, као и наставника, сарадника и истраживача запослених на Факултету. Фонд се перманентно допуњује путем куповине нових издања, разменом са другим библиотекама, преко пројекта Министарства културе „Откуп књига за библиотеке“ и путем поклона од издавача и аутора ([Табела 9.1](#)). Тренутно, Библиотека Филозофског факултета располаже са 33.835 књига, од тога 20.162 књигана српском језику, и 8.773 на енглеском језику, а остатак на многим другим језицима. Део овог фонда књига који је релевантан за сам програм чине библиотечке јединице које покривају две академске области, социологију и социјалну политику и социјални рад. Укупан број јединица ових двеју области је 2376. У фонду су заступљени реномирани домаћи научни часописи, док су бројни часописи из области друштвених наука на страним језицима доступни преко KoBSON-а ([Табела 9.1 Број и врста библиотечких јединица у високошколској установи, Прилог 9.2 Списак уџбеника и монографија чији су аутори наставници запослени на Факултету](#)). Библиотека набавља штампане домаће научне часописе на предлог Департмана за социологију. Страни часописи су доступни у електронском облику преко сервиса KoBSON. Студенти могу приступити сервису са рачунара на Факултету, а запослени, као и стипендисти Министарства науке, имају приступ и од куће уз одговарајуће лиценце.

Правилником о уџбеницима Универзитета у Нишу прецизирано је да су за поштовање стандарда квалитета уџбеника и других наставних средстава у погледу садржаја, структуре, обима и стила, као и њихове усклађености са специфичностима студијских програма и појединачних курсева, одговорни органи управљања и стручни органи Факултета. Сходно томе, стандарди у погледу квалитета уџбеника и наставних материјала утврђени су [Правилником о уџбеницима и монографијама Филозофског факултета](#), и [Правилником о издавачкој делатности](#).

[Правилником о стандардима и поступцима за обезбеђење квалитета](#) предвиђене су мере и поступци за праћење и вредновање квалитета уџбеника и других наставних материјала, а периодична анкетирања студената садрже питања која се односе на обим, квалитет и савременост препоручене литературе. Поред решења о акредитацији студијских програма, којима је потврђено да је задовољен и овај аспект стандарда за акредитацију студијских

програма, о квалитету у овој области сведочи и чињеница да Факултет има низ правилника и општих аката који чине институционални оквир за праћење, евалуацију и унапређење квалитета литературе и уџбеника. Организација и рад Библиотеке уређени су *Статутом Факултета* и [Правилником о систематизацији послова](#), док је *Правилником о стандардима и поступцима обезбеђења квалитета* утврђено да се квалитет библиотечких ресурса обезбеђује редовном контролом квалитета рада библиотеке, сталним богаћењем библиотечког фонда, развојем библиотечке делатности, и иновирањем библиотечког пословања кроз имплементацију нових технологија. Сваке године, Финансијским планом Факултета утврђују се потребна средстава за развој библиотечког фонда и библиотечких ресурса.

Број запослених у Библиотеци, као и врста и ниво њихове стручне спреме, усклађени су са националним и европским стандардима за пружање ове врсте услуга. У Библиотеци Факултета запослено је укупно пет библиотекарки и једна књижничарка. Све библиотекарке имају високу стручну спрему из друштвено-хуманистичке области и филологије, и положен стручни испит за библиотекаре. Библиотекарке имају лиценце потребне за рад у систему COBISS, које су стекле похађањем одговарајућих курсева у Народној библиотеци Србије (за каталогизацију монографских и серијских публикација, за каталогизацију чланака и некњижне грађе, за израду нормативних записа и електронску позајмицу). Стручно усавршавање библиотекара у протеклом периоду било је важан аспект унапређења квалитета. Поред семинара, обука и Веб-семинара у оквиру пројекта и рада у COBISS–у, библиотекарке су похађале и друге радионице и семинаре у области коришћења информационих технологија и развијања библиотечких ресурса.

Библиотека Филозофског факултета отворена је за студенте од 8 до 19:30 часова. Један део фонда (референтне публикације, енциклопедије, речници, приручници, часописи, докторске и магистарске тезе и једини, односно последњи примерци монографских публикација) доступан је студентима за рад у читаоници, а остали део фонда студенти могу позајмљивати на 15 дана. За потребе научноистраживачког рада наставника и сарадника Факултета, библиотека обавља међубиблиотечку позајмицу из других библиотека. Библиотека сарађује са матичном Универзитетском библиотеком „Светозар Марковић“ у Београду, са Народном библиотеком Србије, Универзитетском библиотеком „Никола Тесла“ у Нишу која је задужена за стручну помоћ и координацију рада свих факултетских библиотека Универзитета у Нишу, са Универзитетском библиотеком у Крагујевцу, Библиотеком Филозофског факултета у Новом Саду и другим библиотекама. Библиотека Факултета члан је Заједнице високошколских библиотека Србије.

Простор којим Библиотека располаже је у односу на претхонди циклус самовредовања значајно проширен. Накадашњих 119m² који су припадали Библиотеци су представљали слабост која није омогућавала даљи развој фонда и квалитета услуга. Нови простор у који је Библиотека пресељена сада обухвата 193m², што је значајно проширење. Уз то, библиотека је опремљена намештајем и полицама које су функционалније, па је поред већег

простора који има на располагању, повећана и функционална употребљивост тог простора. Тиме је добијено више места за седење, али и индивидуалније позиције за кориснике Библиотеке. Ипак, овим приоширењем нису решене сви недостаци, остаје онај који је вазан за простор за смештање књига, па је један део библиотечког фонда и даље смештен у орманима који се налазе у неколико учионица.

Филозофски факултету Нишу обезбеђује студентима неопходне информатичке ресурсе за савладавање градива. Рачунарски центар Филозофског факултета опремљен је и организован тако да обезбеди квалитетно функционисање локалне рачунарске мреже, која је део академске мреже Србије, као и целокупне електронске опреме која се користи у наставним, научним и стручним активностима Факултета. Организација, статус и рад Рачунарског центра уређени су [Статутом Факултета](#), [Правилником о организацији и систематизацији радних места](#). Рачунарски центар опремљен је савременим уређајима, и брине о функционисању компјутерске и електронске опреме на Факултету. Комплетна листа рачунарске и електронске опреме на Факултету дата је у [Табели 9.2 - Попис информатичких ресурса](#).

У обезбеђивању квалитета стандарда 9 значајно место имају активности усмерене на популацију студента којима су осим рачунара у рачунарским учионицама на располагању и услужни рачунари који се налазе у приземљу. На овим рачунарима је уз највиши ниво безбедности омогућено и коришћење једног USB порта за флеш меморије. Такође, сви студенти Филозофског факултета имају отворене е-mail адресе на G Suite платформи и налоге за коришћење апликације „е-Индекс“ која сваком студенту омогућава преглед уписаних семестара, положених испита, уплата за школарину, увид у распоред испита, распоред часова, пријаву испита, попуњавање евалуационих анкета, и сл. Информације о рачунарском центру Факултета доступне су на Интернет страници: <https://www.filfak.ni.ac.rs/organizacija/racunarski-centar>.

б) SWOT анализа елемената Стандарда 9:

+++ - високо значајно, ++ - средње значајно, + - мало значајно, 0 – без значајности

Предности	Слабости
- Постоји добро развијен институционални оквир за праћење и унапређење квалитета уџбеника, литературе и других библиотечких ресурса из области социологије +++ - Предмети заступљени на ОАС социологије су у задовољавајућој мери покривена одговарајућим уџбеницима и дидактичким средствима +++ - Библиотечки фонд по обиму и квалитету одговара броју и потребама студената социологије ++ - Факултет и Департман за социологију имају потенцијал и за даљи развој ових библиотечких ресурса +++	- Недостатак простора опремљеног рачунарима који се не би користио у наставне сврхе већ би омогућавао студентима да слободно и према индивидуалним потребама користе информатичке ресурсе+++ - Мањи број библиотечких јединица из области социологијена страним језицима у односу на доступну литературу на српском језику ++ - Проблеми у вези са темпом обнављања рачунара и пратеће опреме и набавке најновијих лиценцираних софтвера +++

• Библиотечки фонд се развија у складу са потребама студијских програма и научноистраживачких пројеката. Набавка уџбеника и литературе врши се на захтев Већа Департмана за социологију и у складу са утврђеним потребама +++ • Компетенције запослених у Библиотеци омогућавају континуирано осавремењивање библиотечког фонда, унапређење његове приступачности корисницима и укључивање Библиотеке у нове информационе и библиотечке платформе • Постоје одговарајући информатички ресурси, како у погледу броја рачунара и пратеће опреме, тако и у погледу могућности приступа интернету и коришћења одговарајућих информација +++	
Могућности	Опасности
• Могућност лаког праћења и провере квалитета свих аспеката овог стандарда, захваљујући јасним и мерљивим параметрима +++ • Мотивисаност запослених на Департману за социологију да у краћим интервалима преиспитују квалитет литературе и уџбеника у силабусима, на основу различитих показатеља у спровођењу студијског програма, укључујући и резултате студентске евалуације +++ • Велике могућности приступа електронским информацијама преко KoBSON сервиса ++ • Довољан број и одговарајућа квалификациона структура запослених у Библиотеци и Рачунарском центру +++ • Постојање потенцијала за даље унапређење квалитета информатичких ресурса ++	• Будући да квалитет финансирања у доброј мери зависи од оснивача, а не од самог Факултета, може се десити да финансирање у наредном периоду (посебно узевши у обзир недовољна извајања за претплате на светске научне базе) не буде на адекватном нивоу, што може негативно утицати на развијање библиотечких и информатичких ресурса ++

в) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 9

Иако Филозофски факултет испуњава критеријуме наведене овим стандардом, ипак би се могао навести списак мера и активности којим би се унапредио квалитет ове области:

- Пратити и унапређивати квалитет библиотечких ресурса, уз континуирано уважавање принципа савремености социолошке литературе која се набавља за библиотеку и усклађености са потребама студијског програма ОАС социологије.
- Континуирано иновирање *Правилника о уџбеницима и монографијама* како би се ефикасно контролисао квалитет уџбеника и монографија из области социологије али и процедура за њихово објављивање.
- Обезбедити рационално коришћење наменских средстава за осавремењавање библиотечког фонда најновијом социолошком литературом имајући у виду потребу за равномерном заступљеношћу литературе из области социологије са другим областима.
- Издавање већих средстава за претплате на светске базе часописа, и њихова доступност студентској популацији, чиме се обезбеђује приступ најновијим знањима из области без потребе за ширењем физичких капацитета библиотеке.
- Коришћење средстава из донација и међународних пројеката за финансирање издавачке делатности, што би додатно стимулисало наставнике и сараднике на Департману за социологију за писање уџбеника и друге литературе за предмете на којима су ангажовани, као коришћење средстава из донација и пројеката за набавку литературе и информатичке опреме.
- Праћење савременост информатичких ресурса и благовремена набавка нове опреме и лиценцираних програма за квантитативну и квалитативну обраду и анализу података (SPSS, CoherisAnalyticsSPAD, QDAMiner, MaxQDA, NVivo, Atlas.ti, ...) као и реализација планираних активности за развијање информатичких ресурса Факултета.

Показатељи и прилози за стандард 9:

Табела 9.1. Број и врста библиотечких јединица у високошколској установи

Табела 9.2. Попис информатичких ресурса

Прилог 9.1. Општи акт о уџбеницима

Прилог 9.2. Списак уџбеника и монографија чији су аутори наставници запослени на високошколској установи (са редним бројевима)

Стандард 10: Квалитет управљања Департманом за социологију (ОАС) и квалитет ненаставне подршке

Квалитет управљања Департманом за социологију и квалитет ненаставне подршке се обезбеђује утврђивањем надлежности и одговорности свих чланова департмана и особља за ненаставну подршку као и перманентним праћењем и провером њиховог рада.

Опис

Са аспекта организације, квалитет управљања Департманом за социологију произилази из савремено постављене организационе структуре и прецизно дефинисане поделе надлежности и одговорности међу члановима департмана. Унутрашње уређење департмана регулисано је [Статутом](#) и општим актима Факултета, усклађеним са [Законом о високом образовању](#) и [Статутом Универзитета у Нишу](#).

Департман за социологију окупља наставнике, истраживаче и сараднике који реализују наставни процес и учествују у научноистраживачким активностима у области социологије. Своју образовну и научноистраживачку функцију Департман остварује кроз: (1) извођење наставе и спровођење студијског програма студија социологије, (2) реализацију научноистраживачких пројеката, посредством организационе јединице за научноистраживачку делатност, односно Центра за социолошка истраживања.

Према одредбама Статута Филозофског факултета, [Веће Департмана за социологију](#) има статус стручног органа Департмана. Његове ингеренције, одговорности, као и начин рада и поступци одлучивања, уређени су не само [Статутом](#), већ и [Правилником о организацији и систематизацији послова на Филозофском факултету](#), [Правилником о раду Филозофског факултета](#), као и Уговорима о раду запослених.

У складу са чланом 33 [Статута](#), управљање Департманом поверено је управнику. Декан Факултета именује и разрешава управника из реда наставника департмана, на основу предлога Већа департмана. Мандат управника траје три године. Поред тога, Веће департмана именује секретара департмана на период од једне године. Састав Већа департмана чине наставници који су у радном односу на Факултету и распоређени на Департману за социологију (<https://www.filfak.ni.ac.rs/nastavno-osoblje>). У оквиру својих надлежности, Веће доноси одлуке већином гласова присутних чланова. Да би одлучивање било валидно, неопходно је присуство више од половине укупног броја чланова.

Седницама Већа руководи управник департмана. У ситуацијама његовог одсуства, ту улогу преузима наставник кога он одреди. Управник потписује све одлуке, предлоге, мишљења и закључке, након чега се они достављају Наставно-научном већу Факултета, односно другим надлежним органима и службама. Записник са седница Већа води секретар департмана.

Опис послова Већа департмана обухвата широк спектар активности које се односе на наставни, научни и организациони рад. У те послове спада припрема предлога студијских програма основних, мастер и докторских академских студија, као и утврђивање предлога распореда предавања и вежби за текућу школску годину. Поред тога, Веће формулише

предлоге наставног плана и програма сталног стручног образовања и усавршавања, као и програме научних истраживања. У оквиру својих надлежности, Веће предлаже мере усмерене на подстицање развоја изразито успешних и даровитих студената. Такође разматра извештаје о реализацији програма научних истраживања Департамента. У његов делокруг рада спада и предлагање упућивања позива истакнутим научним и стручним радницима, као и иницирање штампања уџбеника и других публикација.

Веће департамента бира своје представнике за Наставно-научно веће, Савет Факултета, стручна удружења, као и за чланство у стручним органима и телима Универзитета. Истовремено, анализира успех студената Департамента и даје предлоге у вези са одобравањем плаћеног и неплаћеног одсуства наставницима и сарадницима.

У поступцима избора наставника и сарадника, Веће даје предлоге за именовање комисија, као и сагласност на извештаје тих комисија. Поред тога, формулише предлоге оцена за избор наставника, узимајући у обзир резултате научноистраживачког рада кандидата, њихово ангажовање у развоју наставе и других делатности Факултета, педагошки рад, као и допринос у развоју научно-наставног подмлатка. У случају кандидата који се први пут бирају у наставничко звање, Веће предлаже тему, састав Комисије, као и време и место одржавања приступног предавања.

Према одредбама члана 45 [Статута](#), сваки центар за научноистраживачки рад руководи управник кога, из реда наставника и на предлог Већа Центра, именује и разрешава декан Факултета на период од три године. Члан 44 [Статута](#) ближе уређује организацију и начин рада сваког центра за научноистраживачки рад, у складу са Законом о научноистраживачком раду. Ове одредбе регулишу се посебним актом који, на предлог Већа Центра, доноси Наставно-научно веће Факултета.

Студентима је омогућено учешће у раду стручних органа и њихових тела, посебно у областима које се односе на обезбеђење квалитета студијских програма и наставе, реформу студијских програма, унапређење ефикасности студирања, утврђивање броја ЕСПБ бодова и друга питања од значаја за студенте. Студенти социологије имају своје представнике у [Студентском парламенту](#), чија је улога да обезбеди активно учешће студената у раду Факултета. Путем овог тела студенти остварују своја права и штите своје интересе. Начин избора представника, састав и надлежности Студентског парламента дефинисани су члановима 103, 104, 105 и 106 [Статута](#) Факултета.

Када је реч о ненаставној подршци, Факултет нема посебно издвојене организационе јединице које би биле искључиво надлежне за стручне послове у области студија социологије. Уместо тога, успостављен је јединствени Секретаријат Факултета, у оквиру којег функционишу Кабинет декана, Служба за наставу и студентска питања, Служба за мастер и докторске студије, Служба за опште и правне послове, Финансијска служба и Техничка служба.

Сваком од наведених служби руководи шеф службе, који непосредно организује рад и одговоран је за квалитетно извршавање задатака. У Секретаријату Факултета запослено је укупно 54 лица, од којих 10 има уговор о раду на одређено време ([Табела 10.1](#)). У оквиру

Службе за наставу и студентска питања, за директан рад са студентима социологије задужена је самостални стручно-технички сарадник за студије и студентска питања, [Сања Крстић Јовановић](#), дипломирани филолог за књижевност и српски језик. Ненаставно особље Факултета чини квалификован кадар који поседује неопходне компетенције за ефикасну подршку реализацији студијских програма, научноистраживачких активности и других делатности Факултета. Организација рада и систематизација послова у Секретаријату уређене су [Правилником о систематизацији радних места на Факултету](#). Услови и поступци премештања запослених из једне службе у другу, као и на друга радна места у оквиру исте службе, дефинисани су [Правилником о раду](#) и Уговорима о раду, у складу са постојећим [Законом](#).

У [Правилнику о стандардима и поступцима за обезбеђење квалитета Филозофског факултета у Нишу](#) предвиђено је да се квалитет управљања и ненаставне подршке обезбеђује кроз планско и систематско праћење, супервизију и извештавање о раду запослених у факултетским службама. Овај процес обухвата и редовну оцену рада органа пословођења и служби, примену подстицајних и корективних мера, као и континуирано унапређивање компетентности, односно радних способности ненаставног особља.

Рад управљачког и ненаставног особља подлеже оцени од стране наставника, студената и самог ненаставног кадра. При томе, Факултет посебну пажњу посвећује праћењу односа ових структура према студентима, као и нивоу њихове мотивисаности, заинтересованости, одговорности и професионалности у раду са студентима. У циљу подршке запосленима, Факултет примењује и различите облике стимулативног награђивања, као што је увећање зараде на основу остварених радних резултата. Поред тога, унапређује се квалификациона структура запослених кроз омогућавање различитих облика континуираног стручног усавршавања.

За праћење, контролу и вредновање рада ненаставног особља првенствено су задужени секретар Факултета и шефови појединачних служби. Поступци који се односе на унапређење рада, као и дисциплинске мере у случају повреде радних обавеза, прописани су [Правилником о раду](#) и Уговорима о раду. Све наведене мере имају за циљ стварање услова за развој културе квалитета, компетентности и високог нивоа професионалности у раду, као и унапређење односа ненаставног особља према студентима и другим корисницима услуга.

Оцењивање и надгледање рада ненаставног обавља се уз помоћ информација прикупљених из периодичних извештаја о раду стручних служби, као и резултата студентских евалуација. Добијени подаци достављају се декану, продеканима, секретару Факултета и Комисији за унапређење квалитета. Резултати анкетања студената приказани су у [Прилогу 10.26](#), док су примери упитника доступни на интернет страници Факултета.

У летњем семестру школске 2025/26. године обављено је последње обимно пропитивање студентске популације о квалитету рада управе и ненаставне подршке. Од укупно 604 студената који су одговарали на постављена питања у анкети, било је и 42 студента социологије са сва три нивоа студија (основне, мастер и докторске студије). Генерално посматрано резултате студентске евалуације, студенти социологије високо вреднују

управљање Филозофским факултетом, као и подршку коју добијају од надлежних стручних служби.

У њиховим исказима преовлађује општи позитиван утисак о институционалном функционисању, уз исказану осетљивост за питања организационе ефикасности, доступности информација и комуникације. У целини је позитивно вреднован рад ненаставних служби и услове функционисања Факултета. Рад управе оцењен је просечном оценом 3,94, рад библиотеке оценом 4,31, рад службе за наставу и студентска питања оценом 4,27, рад рачунарског центра оценом 4,12, рад финансијске службе оценом 4,15, рад правне службе оценом 4,09 и услови рада и одржавања простора оценом 4,37. Укупни просек свих оцена је 4,18 и виши је од опште факултетског просека.

Оцењујући највишим оценама услове рада и одржавања простора (4,37), као и труд библиотекара (4,31) и службе за наставу и студентска питања (4,27), студенти социологије показали су да посебно вреднују инфраструктурне услове, доступност литературе и организацију свакодневне административне подршке. Високе оцене имају и финансијска служба (4,15), рачунарски центар (4,12) и правна служба (4,09). Најнижом оценом процењен је рад управе (3,94). Распон додељених оцена указује на релативно уједначену структуру резултата и одсуство већих осцилација у процени различитих сегмената система.

За разлику од других подузорака, у пратећим коментарима студената социологије приметна је нешто израженија склоност ка ширем вредновању институционалне функционалности и организационе структуре. Уочава се релативно јасна потреба за већом прегледношћу информација и ефикаснијом организацијом комуникације. Студенти повремено указују да поједине управне процедуре делују непотребно сложено или да информације нису увек довољно систематизоване, што може отежати сналажење у свакодневним административним обавезама. Посебно се издваја потреба за јаснијим и централизованијим моделом информисања.

Однос запослених према студентима позитивно је вреднован. Професионалност, коректност и спремност службеника да помогну студентима препознају се као значајан позитиван аспект институционалног функционисања. То указује да се евентуалне примедбе пре свега односе на организацију система, а не на квалитет непосредне комуникације са службама.

Студенти очекују једноставнији приступ административним процедурама и прегледније дигитално окружење, нарочито када је реч о информацијама које се односе на студентске обавезе, рокове и административне поступке.

У конкретне могућности за побољшање функционисања институције убрајају: даље унапређење организације информисања и комуникационе структуре, оптимизацију административних процедура (већа транспарентност и поједностављивање механизма коришћења), развој функционалнијег дигиталног окружења, јачање комуникације између служби и студената, као и очување добрих пракси високо оцењених служби. Студентима социологије посебно је значајно да информације које се односе на студентске обавезе, рокове и административне поступке буду јасно систематизоване и лако доступне, како би

се смањила могућност нејасноћа и додатног административног оптерећења студената. Пожељно је, оцењују студенти, додатно унапредити дигиталне сервисе, централизовати најважније административне информације и обезбедити лакши приступ процедурама које се односе на свакодневне студентске обавезе. Корисно би било развити прегледнији модел дигиталног информисања и унапредити комуникационе канале кроз које студенти добијају административна обавештења.

б) SWOT анализа елемената Стандарда 10:

+++ - високо значајно, ++ - средње значајно, + - мало значајно, 0 – без значајности

Предности	Слабости
• Овлашћења управника департмана и секретара прецизно су уређена релевантним факултетским актима, пре свега Статутом +++ • Организациона структура департмана и Центра за социолошка истраживања јасно је дефинисана Статутом Факултета +++ • Постојање Правилника који уређује опис послова, као и ингеренције и одговорности Већа Департмана +++ • Студентима је омогућено учешће у раду Већа Департмана, нарочито у питањима која се односе на квалитет студијских програма и наставе, реформске процесе и ефикасност студирања на основним академским студијама +++ • Ненаставно особље поседује одговарајуће квалификације и компетенције за успешно пружање подршке реализацији студијских програма и научноистраживачког рада Департмана +++ • Управник департмана, секретар и стручне службе међусобно су изградили добре канале комуникације и ефикасног решавања свих питања од значаја за реализацију студија социологије +++ • Обезбеђивање квалитета управљања и ненаставне подршке заснива се на континуираном праћењу и евалуацији, уз примену подстицајних и корективних мера +++ • Ниво компетентности и радних способности ненаставног особља континуирано се унапређује +++	• Факултет тренутно нема могућност ангажовања техничког секретара департмана, па ту функцију обавља сарадник (истраживач-приправник), који је истовремено оптерећен и обавезама стручног усавршавања и административним пословима +++ • Укљученост студената у рад департмана и Факултета није оптимална, што може да произведе недовољно уважавање њихових предлога, примедби и специфичних потреба у организацији наставе и наставног процеса ++ • Периодична преоптерећеност ваннаставних служби (упис студената, крај школске године, пријава испита, овера семестра и сл.) ++ • Одређени број запослених у стручним службама не показује оптималан ниво ангажовања ++

• Периодично анкетирање којим се процењује студентско мишљење о раду управљачког и наставног особља +++	
Могућности	Опасности
• Постоји потенцијал за укључивање наставног особља из стручних служби у обављање послова (техничких) секретара департмана +++ • Постоји простор за увођење континуиране и обавезне едукације наставног кадра у области законске регулативе високог образовања, као и у области комуникације са студентима +++	• Постоји ризик од инертности и недовољне активности наставног особља у области професионалног усавршавања и унапређења услуга према студентима ++ • Ограничени финансијски ресурси Факултета, условљени неповољном економском ситуацијом у земљи услед деловања унутрашњих и спољашњих чинилаца (кризе, ратни сукоби и сл). ++ • Угрожена аутономије факултета неочекиваним и непримереним политичким одлукама надлежних државних институција +++ • Непланирана кретања у области запошљавања у јавном и праватном сектору ++ • Додатна оптерећеност Студентске службе, Службе општих и правних послова и Службе рачуноводства, због све учесталијих захтева за достављање обимне документације по основу Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја +++ • Недовољна сарадња дипломираних студената социологије са студентском службом када је у питању прикупљање информација о њиховом радном искуству, пословним способностима и сл. ++

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 10:

- Унапређење квалитета наставне подршке Департману за социологију може се постићи укључивањем наставног кадра из стручних служби у обављање послова техничких секретара департмана. На овај начин би се административно оптерећење млађег наставног особља, из чијег се састава именују секретари департмана, значајно смањило.
- Са циљем превазилажења евентуалне инертности, пасивности и недовољне ангажованости запослених у стручним службама, потребно је увести обавезне и континуиране облике стручног усавршавања. Овакве мере допринеле би подизању нивоа професионалности, као и унапређењу комуникације са студентима основних академских студија као крајњим корисницима услуга.

- Додатно, препоручљиво је спровести поједине активности предвиђене документом [Акциони план за спровођење Стратегије обезбеђења квалитета 2024/2025 до 2026/2027.](#) Овај документ предвиђа даље унапређење електронских сервиса, ради поједностављења административних процедура за студенте и запослене. Ово обухвата развој дигиталних образаца, онлајн комуникацију са службама и унапређење постојећих информационих система. Поред тога, акценат је стављен на покретање иницијативе за организовање обавезних едукација са циљем унапређења комуникације, међусобне сарадње и подршке између студената, стручних служби и наставног особља, као и размену добрих пракси са сродним службама других факултета у земљи и иностранству.
- Увести континуирану имплементацију препорука прикупљених у процесу студентског оцењивања рада управе и ненаставног особља.
- Постављање на видном месту на факултету „кутије за примедбе“ (алтернативно, израда „дигиталне кутије“) у којој запослени и студенти могу остављати примедбе и сугестије у вези са организацијом и управљањем радом Факултета, али и радом ненаставног и наставног особља.
- Побољшати организацију и систематизацију послова са циљем унапређивања међусобне сарадња између организационих делова и прецизирати одговорност и овлашћења сваког руководиоца и извршиоца појединих активности.
- За праћење и оцењивање рада запослених у ваннаставној активности увести подношење полугодишњих извештаја од стране непосредног руководиоца којим се вреднује рад запосленог.
- Анализирати организационе моделе за органе управљања и ваннаставно особље страних еминентних високообразовних институција у циљу усклађеног осавремењавања сопственог модела рада.
- Умножити систематске методе за мерење и проверу квалитета управљања установом и квалитета рада стручних служби факултета.
- Континуирано унапређење информационог система стручних служби, посебно сервиса за студенте.
- Јачање Алумни клуба.

Показатељи и прилози за стандард 10:

[Табела 10.1.](#) Број ненаставних радника запослених са пуним или непуним радним временом у високошколској установи у оквиру одговарајућих организационих јединица
[Прилог 10.26.](#) Анализа резултата анкете студената о процени квалитета рада органа управљања и рада стручних служби (Упитник 1 и Упитник 2)

Стандард 11: Квалитет простора и опреме

Квалитет простора и опреме се обезбеђује кроз њихов адекватан обим и структуру.

а) Опис

Департман за социологију Филозофског факултета у Нишу, узимајући у обзир захтеве студијског програма и укупног броја студената, располаже одговарајућим просторним капацитетима за извођење наставних активности. У ту сврху, на располагању су учионице, сале за предавања (амфитеатри), рачунарске учионице, кабинети, библиотека и читаоница. Поред наведеног, Департман за социологију у наставном процесу користи и доступне информационокомуникационе технологије Филозофског факултета у Нишу, које су нужне за квалитну реализацију наставних активности и обављање научних истраживања. Члановима Департмана за социологију, за потребе реализације наставе на основним академским студијама, доступни су сви просторни капацитети које Филозофски факултет користи за извођење наставног процеса и научно-истраживачког рада (укључујући сопствени простор и простор који користи на основу закључених уговора), укупне површине 7.704 m² ([Табела 11.1: Укупна површина са површином објекта](#)). У случају потребе, Департман за социологију може да користи простор Електронског факултета Универзитета у Нишу, са којим Филозофски факултет у Нишу има потписан уговор о закупу.

Постојећи просторни капацитети Филозофског факултета обезбеђени су не само коришћењем простора у матичној згради Факултета, већ и кроз сарадњу са другим организационим јединицама Универзитета у Нишу. Поред простора којим Факултет непосредно располаже, за потребе реализације наставног процеса и научно-истраживачког рада користе се и додатни просторни ресурси Универзитета у Нишу и Електронског факултета. Истовремено, у односу на претходни циклус самовредновања, просторни капацитети су додатно унапређени стављањем у функцију просторија које је раније користио Природно-математички факултет, као и прилагођавањем и коришћењем појединих просторија у наставне сврхе, чиме су створени повољнији услови за реализацију наставних и научно-истраживачких активности. Департман за социологију континуирано прати и усклађује своје просторне капацитете са потребама наставног процеса сходно броју студената, као и научно-истраживачког рада. У складу са укупним бројем студената и потребом координације наставе између различитих департмана, одређене просторије које се раније нису користиле за реализацију наставе, сада су прилагођене те се користе у наставне сврхе (учионица 3; учионица 4; учионица 101; учионица 102; и учионица 435).

За потребе реализације наставе на даљину, департману за социологију је доступна и сала Факултета која поседује опрему за студије на даљину. Поред тога, наставном особљу Департмана за социологију доступан је и велики број апликација које омогућавају успешну реализацију наставе на даљину (Google Meet, Zoom, Google classrooms апликација).

Департман за социологију располаже адекватном техничком опремом, информационом инфраструктуром и мултимедијалним средствима у наставном процесу на основним академским студијама. Доступна опрема за реализацију наставе обухвата рачунаре, лаптопове, школске табле, беле табле и интерактивне табле, видео-пројекторе и платна за пројекцију, телевизоре, звучнике, фотокопир апарате, штампаче и скенере, савремену опрему за видео-конференције, као и друга техничка и мултимедијална средства ([Табела 11.2: Листа опреме у власништву високошколске установе која се користи у наставном процесу и научноистраживачком раду](#)).

Факултет је у претходном периоду променио намену једне просторије у телевизијски студио опремљен аудио-видео опремом (Blackmagic камере, студијски микрофони, монтажни рачунар, расвета, телепромтер, green screen и друга продукциона опрема). Наведена просторија може се по потреби користи за снимање о обраду наставних материјала, презентација и различитих образовних и научних садржаја.

У претходном периоду унапређени су библиотечки капацитети Филозофског факултета, пре свега кроз проширење простора намењеног смештају и чувању библиотечке грађе. На тај начин створени су бољи услови за организацију и доступност библиотечког фонда, чиме се пружа подршка наставном процесу и научно-истраживачком раду студената и наставног особља.

Библиотека Филозофског факултета, поред штампаних публикација, обезбеђује приступ релевантним научним и стручним електронским базама података. Базе су доступне наставницима, сарадницима као и студентима у циљу побољшања и иновирања наставног процеса и научноистраживачког рада. Коришћењем ових ресурса омогућен је приступ савременој домаћој и међународној научној продукцији, чиме је олакшана израда семинарских и завршних радова, као и реализација научноистраживачких пројеката ([Табела 11.3. Наставно-научне и стручне базе](#)).

Студентима и особљу Департмана за социологију омогућено је коришћење услуга Рачунарског центра, као и скриптарница при Факултету (фотокопирање, штампање, скенирање, нарезивање CD и DVD материјала). Бежични интернет (WiFi) је доступан на простору факултета. Поред рачунарских учионица доступни су и рачунари у холу факултета за несметано коришћење. Тиме се обезбеђује неометан приступ информационим технологијама и информацијама, а све у циљу обезбеђивања адекватних услова за научно-образовни рад.

6) SWOT анализа елемената Стандарда 11:

+++ - високо значајно, ++ - средње значајно, + - мало значајно, 0 – без значајности

Предности	Слабости
- Усклађеност просторних капацитета којима Депатман располаже са укупним бројем студената социологије +++ - Усклађеност савремене техничке и информационе опреме са потребама Департмана за извођење наставе и научно истраживачког рада +++ - Техничко-технолошка опремљеност простора намењених настави и научно-истражовачком раду наставника и сарадника Департмана за социологију на задовољавајућем је нивоу +++ - Факултет располаже инфраструктуром која омогућава спровођење наставе на даљину, попут опремљених сала и дигиталних платформи за онлајн наставу +++ - Покривеност простора Факултета бежичном интернет мрежом (WiFi) омогућава несметан приступ дигиталним ресурсима при реализацији наставе и научноистраживачког рада ++ - Доступност услуга Рачунарског центра и скриптарнице при Факултету, како наставницима и сарадницима, тако и студентима ++	- Због релативно ограничених просторних капацитета Факултета, Центар за социолошка истраживања при Департману за социологију тренутно не располаже засебном просторијом. Оваква околност у извесној мери отежава континуирано и несметано спровођење научно истраживачких активности +++ - Постојећи капацитет библиотеке није у потпуности прилагођен потребама студената, што студентима може отежати реализацију академских обавеза у току семестара, а посебно у време испитних рокова ++ - Ограничена доступност рачунарских учионица студентима за самостални рад. Рачунарске учионице користе се и за наставу која не захтева посебну рачунарску опрему што смањује доступност оваквих учионица студентима социологије за самостални рад попут истраживања, израду семинарских радова, пројекте и слично ++ - Већи број наставника и сарадника дели заједничке кабинете што ограничава просторне услове за менторски рад и научну продукцију ++ - Делимични инфраструктурни изазови попут оштећености крова Факултета, могу утицати на функционалност простора и квалитет услова за рад ++
Могућности	Опасности
- Просторне ресурсе могуће је додатно унапредити коначним исељавањем Департмана за хемију Природно-математичког факултета. Простор у којем се тренутно налазе њихове лабораторије и кабинети може бити адаптиран за потребе научно-истраживачких активности, чиме би се створили услови за формирање и опремање просторије намењене раду Центра за социолошка истраживања +++	- Финансирање Факултета у значајној мери заснива се на средствима оснивача, што носи и одређени ризик у погледу флексибилности и динамике унапређења просторних и техничких капацитета, те је од посебног значаја очување сопствених извора финансирања Факултета +++ - Недовољно финансијских средстава за редовно одржавање и замену информационо-комуникационе опреме која релативно брзо технолошки застарева ++

• Планира се даљи развој и унапређење капацитета за реализацију наставе на даљину, како за наше студенте тако и за студенте на размени +++ • Повећање капацитета информатичке опреме путем учешћа чланова Департмана за социологију у међународним научним пројектима, као и кроз реализацију истраживања за потребе трећих лица ++ • Унапређење софтверске инфраструктуре кроз набавку лиценцираних Microsoft пакета за рачунарску опрему намењену студентима и наставном особљу Департмана за социологију +++	• Старост зграде Факултета и потреба за континуираним инвестиционим и текућим одржавањем представљају значајан финансијски издатак. Потенцијално погоршање стања инфраструктуре, превасходно крова, може утицати на функционалност простора за реализацију наставног процеса и научно-истраживачког рада +++
---	--

в) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 11

- У циљу даљег подизања квалитета наставног процеса и научно-истраживачког рада на Департману за социологију, као и у оквиру Центра за социолошка истраживања, у плану је додатно унапредити просторне капацитете и опрему. Како би Центар за социолошка истраживања функционисао ефикасније, тежи се обезбеђивању посебне просторије опремљене адекватном истраживачком и рачунарском опремом за реализацију научно-истраживачког рада. Обезбеђивањем и опремањем оваквог простора не би се само унапредио научно-истраживачки рад наставника, сарадника и истраживача, већ би се студентима социологије обезбедило непосредно укључивање у истраживачке активности, стицање практичног искуства и развијање истраживачких вештина кроз учешће у конкретним научним пројектима које би реализовао Центар за социолошка истраживања при Департману.
- У оквиру даљег унапређивања инфраструктурних услова за наставни и научно-истраживачки рад, у плану је проширење и увећање просторних капацитета кабинета намењених наставном кадру на Департману. Тежи се организационом решењу у којем један кабинет не би имао више од двоје запослених наставника и/или сарадника, како би се обезбедили адекватни услови за припрему наставе и спровођење научно-истраживачког рада. Поред побољшања просторних услова, у плану је унапређење услова боравка у кабинетима постављањем клима уређаја, а примарно санација крова

зграде Факултета у циљу спречавања даљег погоршања инфраструктуре и обезбеђивања стабилних услова за рад. Такође, унапређење софтверске инфраструктуре планира се кроз набавке одговарајуће лиценце Microsoft компаније за рачунарску опрему коју би користило како наставно особље Департмана за социологију, тако и сами студенти. Обезбеђивањем ажурираних софтверских решења за рачунарску опрему подигао би се ниво техничке опремљености, као и квалитет наставног и научно-истраживачког рада.

- У наредном периоду тежиће се и бољој организацији коришћења постојећих рачунарских ресурса и учионица, као и капацитета читаонице библиотеке са циљем да се створе још бољи услови за самосталан рад студената Департмана за социологију.

Показатељи и прилози за стандард 11:

Табела 11.1. Укупна површина (у власништву високошколске установе и изнајмљени простор) са површином објеката (амфитеатри, учионице, лабораторије, организационе јединице, службе)

Табела 11.2. Листа опреме у власништву високошколске установе која се користи у наставном процесу и научноистраживачком раду

Табела 11.3. Наставно-научне и стручне базе

Стандард 13: Улога студената у самовредновању и провери квалитета

Департман за социологију, као организациона јединица Филозофског факултета, обезбеђује континуирано и активно учешће студената у процесима праћења, вредновања и унапређења квалитета рада установе. Учесће студената остварује се пре свега кроз деловање њихових представника у стручним органима и телима Факултета, као и кроз активности студентских организација. Значајан механизам укључивања студената представља и периодично анкетирање, путем којег се прикупљају повратне информације о различитим аспектима рада Факултета, укључујући квалитет наставе, квалитет рада наставника и сарадника, као и функционисање појединих служби. На тај начин унапређује се комуникација између студената, наставног особља Департмана за социологију, управе Факултета и представника стручних служби, као и систем обезбеђења квалитета заснован на сарадњи свих учесника у наставном процесу.

а) Опис

Департман за социологију заснива свој систем обезбеђења и унапређења квалитета на принципу активне и институционално утемељене партиципације студената, у складу са савременим стандардима високог образовања и европским смерницама у области квалитета. У том смислу, студенти Департмана за социологију третирају се као важни субјекти у процесима процене, очувања и унапређења квалитета студијских програма и наставног процеса. Овакав приступ утемељен је у општим и посебним нормативним актима Факултета.

У складу са одредбама [Статута Филозофског факултета Универзитета у Нишу](#), [Правилника о стандардима и поступцима за обезбеђивање квалитета Филозофског факултета Универзитета у Нишу](#), као и у складу са [Стратегијом обезбеђења квалитета](#) и [Акционим планом за спровођење стратегије](#) студенти су препознати као значајни актери у систему обезбеђења и унапређења квалитета рада Департмана и Факултета у целини. Овим нормативним актима дефинисани су облици учешћа студената у поступцима самовредновања и провере квалитета. Они обухватају:

- 1) Учесће представника студената у телима и комисијама задуженим за обезбеђење квалитета рада установе;
- 2) Учесће студената у процесу самовредновања рада Департмана и Факултета у целини;
- 3) Укључивање студената у различите академске и институционалне активности усмерене на унапређење квалитета наставе и студијских програма.

Сваки од наведених облика учешћа има јасно дефинисану улогу у систему обезбеђења квалитета и доприноси његовој ефикасној и доследној примени кроз операционализацију конкретних облика учешћа студената, у складу са важећим законским и институционалним оквиром.

1) Први облик учешћа студената у процесима самовредновања и обезбеђивања квалитета остварује се кроз заступљеност представника студената у чланству више стручних органа и тела Факултета, надлежних за праћење и унапређење квалитета рада

Департмана за социологију и Факултета у целини. Студенти су заступљени у Наставно-научном већу Филозофског факултета – 28 представника, од којих су два студента социологије ([Прилог 13.1](#)), Савету Факултета – четири представника ([Прилог 13.2](#)), од којих су до марта 2026. године била два студента социологије, Центру за унапређење квалитета – четири представника ([Прилог 13.1](#)), као и у Дисциплинској комисији (два представника који нису стални) и Комитету за професионалну етику (два представника).

Значајан облик студентског учешћа у поступцима самовредновања и провере квалитета рада Департмана за социологију и Факултета у целини остварује се кроз рад Студентског парламента, који представља институционални облик организовања студената, који функционише аутономно и ради јавно. У оквиру својих надлежности, утврђених Статутом Факултета (члановима 103–106) и релевантним законским прописима ([Законом о високом образовању](#) и [Законом о студентском организовању](#)), Студентски парламент бира своје представнике који учествују у раду различитих тела Факултета. При расправљању и одлучивању о питањима од значаја за студенте, а посебно оним која се односе на осигурање квалитета наставе, правила студија, план рада, календар рада, уписну политику Факултета, реформу студијских програма, анализу ефикасности студирања и утврђивање броја ЕСПБ бодова, измена и допуна Статута, предлагање кандидата за орган пословођења и предлагање финансијског плана Факултета, представници студената који учествују у раду различитих стручних тела Факултета улазе у састав укупног броја чланова тих тела.

2) Поред учешћа у органима и телима Факултета, студенти активно учествују у процесу самовредновања рада Департмана за социологију и Факултета и кроз систем периодичног анкетања, који се спроводи у складу са одредбама [Правилника о студентском вредновању квалитета студија Универзитета у Нишу](#). Представљајући један од кључних механизма евалуације квалитета наставе и коришћених наставних средстава, анкете се последњих година спроводе електронски, што повећава анонимност испитаника и смањује утицај социјално и институционално пожељних одговора. Електронски облик анкете омогућава лак и брз приступ са различитих уређаја, доступан је током дужег временског периода и скраћује време потребно за попуњавање. Анкете обухватају процену различитих аспеката наставног процеса на студијским програмима основних академских студија, укључујући и студијски програм социологије. Студенти вреднују квалитет наставе по појединачним предметима, квалитет наставних материјала, објективност оцењивања, као и различите параметре који се односе на рад наставника и сарадника – попут јасноће излагања, информативности, занимљивости наставе и сарадње са студентима. Поред наставе, у анкети се вреднују и ресурси важни за студирање, као што су информатички ресурси, опремљеност библиотеке релевантном литературом, као и рад стручних служби Факултета. Након вредновања појединачних елемената квалитета наставног процеса, студентима је омогућено да у посебним одељцима изнесу сопствена запажања и коментаре у наративној форми. ([Упитник за вредновање квалитета наставног процеса за предмет – за студенте свих нивоа студирања](#); [Упитник за вредновање квалитета студијског програма на високошколској установи – за студенте завршних година основних и мастер академских студија](#)).

Резултати анкетања анализирају се на нивоу Департмана за социологију и Факултета у целини и користе се као основ за планирање мера усмерених ка унапређењу

квалитета наставе, студијских програма и услова студирања. Резултати последње спроведене анкете са дипломираним студентима представљени су у [Извештају о самовредновању квалитета студијских програма на Филозофском факултету у Нишу – дипломирани студенти: Академска 2025/2026. година](#). Према доступним подацима (стр. 45–54), просечна оцена доприноса студијског програма развоју компетенција износи 4.17, што представља једну од виших вредности забележених у оквиру факултетског анкетирања и указује на то да дипломирани студенти у значајној мери препознају вредност стеченог образовања. Посебно се издваја оцена доприноса развоју критичког мишљења ($M = 4.86$), која је највиша међу анализираним департаментама Факултета. Високе оцене забележене су и у погледу развоја комуникационих вештина, етичности, тимског рада и истраживачких компетенција, као и доступности наставника и сарадника за консултације и подршку ($M = 4.82$), што потврђује висок ниво квалитета наставног процеса.

Кроз повратне информације дипломираних студената који су студирали по раније важећем студијском програму, као значајни изазови препознати су недовољно развијена практична компонента наставе и ограниченост стручне праксе претежно на школско окружење, уз недовољну заступљеност других професионалних области у којима социолози делују. Потребно је нагласити да су наведени недостаци отклоњени у актуелном студијском програму социологије увођењем јасно диференцираних облика праксе – педагошке праксе у школама и стручне праксе у различитим институционалним и професионалним контекстима ван образовног система, чиме је унапређено повезивање теоријских знања са савременим захтевима тржишта рада.

3) Студенти учествују у поступцима унапређења квалитета наставе не само кроз своје представнике у органима и телима Факултета, већ и кроз активности студената укључених у рад [Центра за унапређење квалитета](#). Студенти који су чланови Центра именују се на предлог Студентског парламента и активно учествују у анализи резултата студентских анкета које се односе на квалитет наставе и пратећу инфраструктуру Факултета. Резултати анкета доступни су Студентском парламенту, који на основу њих формулише предлоге мера за унапређење квалитета наставе и доставља их управи Факултета. Студенти укључени у рад Центра за унапређење квалитета истовремено учествују у раду Комисије за унапређење квалитета, као и у активностима радних група формираних ради постизања вишег степена организованости и ефикасности у спровођењу активности које се односе на праћење, обезбеђење, унапређење и развој квалитета. Унутар ових радних група студенти чланови активно учествују у остваривању конкретних задатака, указују на проблеме који се тичу извођења наставе али дају и предлоге за унапређење квалитета наставе. У случајевима када је то потребно, посебно у години припреме материјала за акредитацију, у рад Центра за унапређење квалитета укључују се и други представници Студентског парламента.

Подстицање и подршка студентима за активно учешће у процесима самовредновања и унапређења квалитета наставног процеса реализује се и кроз активности [Канцеларије за развој каријере и подршку студентима](#). Ова канцеларија доприноси информисању студената о могућностима укључивања у различите активности, као и пружању подршке у

формулисању и реализацији студентских иницијатива које су усмерене на унапређење квалитета студирања.

б) SWOT анализа елемената Стандарда 13:

+++ - високо значајно, ++ - средње значајно, + - мало значајно, 0 – без значајности

Предности	Слабости
- Развијен институционални оквир, нормативна основа и организациони капацитети који омогућавају активно учешће студената у процесима самовредновања и систему обезбеђења квалитета. +++ - Укљученост представника студената у рад кључних органа и тела Факултета (Наставно-научно веће, Савет Факултета, Центар за унапређење квалитета, Комисија за унапређење квалитета, Дисциплинска комисија, Комитет за професионалну етику), као и у активности радних група које се баве анализом ефикасности студирања и унапређењем наставе. +++ - Активна улога Студентског парламента у питањима која се односе на квалитет наставе, студијских програма и услова студирања. +++ - Постојање система периодичног електронског анкета студената као важног механизма евалуације квалитета наставе и наставних средстава, уз обезбеђену анонимност испитаника и лаку доступност анкете студентима. +++ - Висок ниво задовољства дипломираних студената социологије доприносом студијског програма развоју компетенција (просечна оцена 4,17). +++ - Активно учешће студената у анализи резултата анкета и формулисању предлога мера за унапређење квалитета, чиме се подстиче партнерска сарадња и јача повезаност студената са академским окружењем. +++ - Подршка студентским иницијативама кроз рад Канцеларије за развој каријере и подршку студентима. ++	- Иако постоји могућност присуства представника студената на седницама већа департмана, њихова формална неукљученост у чланство овог тела ограничава остваривање права учешћа у одлучивању у оним питањима у којима, у складу са законом, студенти имају право гласа (питања обезбеђења квалитета наставе, реформе студијских програма, ефикасности студирања и сл.). +++ - Могућност недовољне мотивисаности дела студентске популације за континуирано учешће у процесима обезбеђења квалитета. ++ - Могућа неуједначеност у степену активног учешћа студената у раду појединих тела и комисија, посебно у контексту сразмерне заступљености мање заступљеног пола и студената уписаних по афирмативним мерама.. ++ - Ограничена видљивост конкретних ефеката студентских иницијатива и предлога у пракси. +

Активно учешће студената у процесима праћења, вредновања и унапређења квалитета рада установе налаже Факултету институционалну одговорност и професионалну обавезу да континуирано процењује и побољшава своју образовну понуду. +++	
Могућности	Опасности
- Усклађивање нормативних аката о раду већа департмана са Законом о студентском организовању и Законом о високом образовању, чиме би се обезбедило формално укључивање студената у рад већа департмана у случајевима када се расправља и одлучује о питањима која се односе на квалитет наставе и наставних програма. +++ - Даље унапређење система студентског анкетирања кроз увођење нових индикатора квалитета, чешће спровођење анкета и детаљнију анализу добијених резултата. ++ - Јачање улоге студената у процесима доношења одлука кроз повећање њихове укључености у активности радних група и комисија. + - Унапређење повратне комуникације са студентима о резултатима анкета и предузетим мерама. + - Подстицање већег укључивања студената у научноистраживачке и пројектне активности повезане са квалитетом наставе. ++ - Даље унапређење студијског програма посебно у погледу диверзификације стручне праксе и успешнијег усклађивања теоријских садржаја и аналитичких алата са савременим потребама социолога на тржишту рада. +++	- Могуће смањење мотивације студената за учешће у анкетама и другим облицима евалуације. ++ - Формално постојање механизма без њихове пуне практичне примене (ризик „формализације“ учешћа). + - Ограничени институционални ресурси за спровођење предложених мера унапређења квалитета. + - Потенцијалне промене у законском и институционалном оквиру које могу утицати на обим и начин учешћа студената. ++

в) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 13:

- У циљу даљег унапређења квалитета Стандарда 13, Департман за социологију ће наставити да подстиче активно и континуирано учешће студената у процесима самовредновања и обезбеђења квалитета, пре свега кроз њихов ангажман у органима Факултета и раду Студентског парламента. Посебан акценат биће стављен на даљи развој постојећих предности и постепено превазилажење уочених слабости које се

односе на досадашње учешће студената у процесе самоевалуације и обезбеђивања квалитета наставе. Сарадња између студентских организација, Департмана и Центра за унапређење квалитета додатно ће се оснаживати, уз настојање да информације о могућностима учешћа студената у овим процесима буду јасније, видљивије и доступније, нарочито путем дигиталних канала комуникације.

- Ради подстицања веће информисаности и мотивације, биће организоване едукативне активности, радионице и кампање које указују на значај улоге студената у унапређењу квалитета наставе, са акцентом на критичко промишљање и социолошки приступ образовном процесу, у циљу оснаживања студената за активан и одговоран допринос настави. Истовремено, тежиће се даљем унапређивању система студентског анкетирања кроз развој индикатора квалитета, подстицање већег одзива и редовно информисање студената о резултатима и предузетим мерама у погледу даљег унапређивања квалитета наставе на студијском програму, што ће ојачати поверење и свест о значају њиховог сопственог доприноса.
- Департман за социологију подржаће Студентски парламент у планским активностима које имају за циљ веће укључивање студената свих нивоа и година студија, оба пола и оних уписаних по афирмативним мерама, у процесе унапређења квалитета наставе и студијског програма. Такође, биће подржана студентска иницијатива за измену Правилника о раду Већа Департмана, како би представници студената и формално учествовали у разматрању и одлучивању о питањима која се односе на квалитет наставе и студијских програма, у складу са важећим нормативним оквиром.

Показатељи и прилози за стандард 13:

Прилози: Учешће студената у самовредновању и провери квалитета

[Прилог 13.1.](#) Списак студената чланова Наставно-научног већа Филозофског факултета у Нишу

[Прилог 13.2.](#) Списак студената чланова Савета Филозофског факултета у Нишу

[Прилог 13.3.](#) Списак студената чланова Комисије Центра за унапређење квалитета Филозофског факултета у Нишу

Стандард 14: Систематско праћење и периодична провера квалитета

Департман за социологију Филозофског факултета Универзитета у Нишу систематски и континуирано прикупља релевантне информације о обезбеђивању квалитета студијског програма и врши континуирано праћење и периодичну проверу у циљу унапређивања квалитета курикулума, наставе, наставног особља, оцењивања, литературе и наставних средстава.

а) Опис

Центар за унапређење квалитета Филозофског факултета у Нишу као стручно и саветодавно тело обавља послове вредновања, обезбеђивања и унапређивања квалитета. Унутар овог тела постоји Комисија за унапређивање квалитета коју чине и представници наставника и студената са Департмана за социологију. Комисија припрема извештај на основу кога се одлучује о мерама за унапређивање квалитета студијског програма за социологију, наставног и научноистраживачког рада и оцењивања студената у оквиру предиспитних обавеза и на испиту. Оснивањем Центра као главне организационе јединице система обезбеђивања квалитета, Филозофски факултет је на компетентан начин регулисао институционалне оквире за систематско праћење и периодичну проверу квалитета у свим релевантним областима.

Наставници и сарадници Департмана за социологију континуирано прате успешност и ефикасност студирања ослањајући се на више показатеља као што су: просечна оцена током студија, просечне оцене на положеним испитима из појединачних предмета, трајање студирања, пролазност на испитима, као и однос броја уписаних и дипломираних студената. За прикупљање и анализу података који су неопходни за процену квалитета у свим областима самовредновања, Департман користи постојећу инфраструктуру Факултета, што омогућава редован и систематичан приступ обради релевантних информација.

У циљу унапређивања квалитета наставе, Департман за социологију на крају сваког семестра реализује анкетање студената, наставника и сарадника о квалитету наставног процеса, као и анонимне анкете студената о квалитету рада наставника и сарадника. Поред тога, студенти завршних година студија изјашњавају се путем анкете и о квалитету студијског програма.

Ради добијања повратних информација о стеченим компетенцијама дипломираних студената социологије, спроводи се анкетање послодаваца, представника Националне службе за запошљавање, бивших студената, као и других релевантних организација и институција. На основу добијених резултата врши се усклађивање и даљи развој студијског програма у складу са потребама тржишта рада. Департман за социологију такође

континуирано и систематски прати примедбе и сугестије студената, наставника и сарадника, на основу чега предлаже мере за отклањање уочених недостатака и даље унапређивање квалитета наставног процеса.

Квалитетне и благовремене повратне информације послодаваца о компетенцијама свршених студената су од посебног значаја. Крајем 2025. и почетком 2026. године Департман за социологију реализовао је истраживање о релевантности исхода учења и усклађености студијског програма са потребама праксе кроз сагледавање искустава послодаваца који запошљавају дипломиране студенте овог програма. Истраживање је спроведено са циљем да се утврди да ли су послодавци који запошљавају социологе и примају их на стручну праксу задовољни њиховим компетенцијама. Добијени налази ће послужити као основ за усклађивање образовног програма на Департману за социологију са захтевима тржишта рада и потребама послодаваца. Резултати истраживања су показали да су послодавци који запошљавају социологе и примају студенте социологије на стручну праксу генерално задовољни њиховим компетенцијама, о чему сведочи одговор свих испитаника да би у будућности у својој институцији/организацији/компанији запослили кандидата са дипломом социолога. На основу искуства у раду са социолозима, међу компетенцијама послодавци истичу ширину у разумевању друштвеног система, а од вештина посебно комуникационе вештине. Са друге стране, већина послодаваца сматра да се широко знање слабо примењује у конкретним радним ситуацијама и да социолозима у образовању недостају практична знања и вештине (спровођење истраживања, израда пројеката, педагошке вештине). На основу добијених налаза истраживања, формулисане су следеће препоруке које би могле допринети јачању интеграције социолошке струке у тржиште рада:

1. Увођење нових обавезних или изборних предмета на ОАС и МАС социологије који би се тицали јавних политика и функционисања правних аспеката друштвеног система;
 2. Увођење додатних наставних садржаја у постојеће предмете како би се студенти боље упознали са релевантним законским оквирима у области којом се предмет бави;
 3. Проширивање наставних садржаја који студентима омогућавају боље разумевање функционисања цивилног друштва, система социјалне заштите, индустријског сектора и улоге социолога у овим областима.
 4. Укључивање студената социологије у истраживања које спроводе Департман за социологију и Центар за социолошка истраживања;
 5. Увођење курсева о изради истраживачких пројеката.
13. децембра 2025. године, у просторијама Филозофског факултета у Нишу одржана је фокус-група са алумнистима Департмана за социологију. Разговор је вођен на четири планиране групе тема:

- Искуства са тражењем посла након студија (колико дуго су били без посла, како су дошли до првог посла и да ли је тај посао био у струци, значај неформалних канала и пракси за долажење до посла);
- Искуства на пословима које су радили (где су, када и колико дуго радили, у чему се састојао њихов посао, да ли су били задовољни, како процењују задовољство послодавца њиховим радом, која знања и вештине са студија су им биле најкорисније, која знања и вештине су им биле неопходне а нису их стекли на факултету);
- Препоруке колегама које студирају (како се за време студија додатно припремати за посао, како на најбољи начин представити своју експертизу, шта је од пресудног значаја за запошљавање);
- Препоруке за побољшавање студија (која знања и вештине им недостају а сматрају да могу да се добију на студијама, да ли би препоручили неки нови или другачији начин наставе, да ли имају конкретне предлоге за ажурирање садржаја појединих предмета).

Добијени су значајни резултати који ће послужити за унапређивање квалитета студијског програма, а конкретни предлози учесника фокус-групе у циљу боље опремљености свршених студената социологије за тржите рада су:

- Обезбеђивања могућности за (неплаћено) радно искуство студентима, пошто код послодаваца у одређеним областима постоји обавезан захтев за тим (у неким случајевима се тражи радно искуство од најмање годину дана). Предлог: ангажовање студената у оквиру активности Центра за социолошка истраживања и издавање формалних потврда о томе.
- Радионице за писање CV и симулација интервјуа за посао, где би се заинтересованим студентима указало на најбоље начине припреме за ту врсту разговора, превазилажење страха од јавног наступа, као и на најоптималније начине самопредстављања потенцијалним послодавцима.
- Упознавање студената са законским оквиром и прописима везаним за одређене области у којима се запошљавају социолози, како због познавања нормативног оквира, тако и због, барем базичних, увида у правнички начин формулације делокруга посла, радних обавеза, права запослених, итд.
- Организовање гостовања алумниста који су у радном односу који би студентима пренели искуства рада у областима у којима су професионално ангажовани
- Упознавање студената са софтверским пакетима чије се познавање у великом броју случајева подразумева – *MS Office* (или слични канцеларијски алати), *Google Suit*, а за оне који би били запошљени у истраживачким или саветодавним агенцијама: *SQL* и *R*.

- Упознавање студената, посебно оних који планирају да раде у просвети, са начелима и праксама инклузивног образовања. Према наводима учесника фокус-групе, постоји несразмера између институционално прокламованих циљева инклузије и реалних капацитета запослених у образовању за њихову практичну имплементацију, посебно у погледу рада са децом са посебним образовним потребама и другим маргинализованим групама ученика.
- Радионице/семинари за писање пројеката с обзиром да се од запослених у различитим областима све чешће тражи да обезбеде финансирање кроз пројектну форму.
- Укључивање предмета на студијама (или модификација постојећих курсева) који би укључивали стицање организационих/менаџерских вештина.
- Укључивање предмета који би свршеним студентима социологије обезбеђивали проходност за едукацију из области психотерапије (тренутно социолози морају да полажу диференцијалне испите).
- Радионице/семинари о употреби вештачке интелигенције као алата за повећање продуктивности.

У циљу самовредновања и прикупљања релевантних података о обезбеђивању квалитета у свим областима које су предмет овог процеса, чланови Департмана за социологију остварују активну сарадњу са страним високошколским установама и периодично врше поређење са студијским програмима за социологију који се реализују у тим институцијама.

Вишегодишња пракса Департмана за социологију јесте организовање различитих наставних, а нарочито научноистраживачких активности са партнерским страним високошколским установама у оквиру [Центра за социолошка истраживања Филозофског факултета Универзитета у Нишу](#). Том приликом размењују се искуства и информације о примерима добре праксе у области креирања студијских програма, образовања студената и спровођења друштвених истраживања.

Током поступка самовредновања и обезбеђивања квалитета, чланови Департмана за социологију се руководе [Правилником о Основним академским студијама Филозофског факултета Универзитета у Нишу](#), којим се уређују питања у вези са реализацијом студијских програма основних студија на Факултету. Такође се континуирано прати и проверава спровођење утврђене [Стратегије обезбеђења квалитета Филозофског факултета Универзитета у Нишу](#) на студијама у складу са [Акционим планом за спровођење Стратегије обезбеђења квалитета 2024/2025 до 2026/2027 на Филозофском факултету Универзитета у Нишу](#).

Ради постизања предвиђених стандарда квалитета примењује се систем подстицајних и корективних мера којима се обезбеђује одговарајући ниво квалитета рада. На почетку сваке школске године, чланови Департмана за социологију преиспитују постојеће стандарде и

унапређују процедуре за обезбеђивање квалитета наставног, научноистраживачког и стручног рада, прикупљајући податаке о квалитативним и квантитативним показатељима студијског програма. На крају сваке календарске године врши се сумирање, анализа и разматрање прикупљених података који се односе на квалитативне и квантитативне показатеље квалитета рада у свим областима обухваћеним процесом самовредновања. На основу тих анализа, сви чланови Департмана достављају управи факултета и надлежним стручним телима факултета извештаје о свом наставном и научноистраживачком раду. Поред тога, припрема се и доставља план рада за наредну годину, који обухвата и предлоге мера усмерених на даље унапређивање квалитета студијског програма.

Студенти активно учествују у праћењу и процени квалитета студијског програма и извођења наставе путем анонимних семестралних евалуација. Анкетирање је усмерено на процену квалитета наставног процеса по појединачним предметима и обухвата ставове студената о квалитету наставе, наставних материјала, објективности оцењивања, као и о раду наставника и сарадника. Студентска евалуација се спроводи електронски, приликом пријаве испита. Након обраде података, резултати анкетирања објављују се на интернет страници Факултета, а Центар за унапређивање квалитета, односно Комисија за контролу и унапређивање квалитета Филозофског факултета припрема извештаје о резултатима вредновања и самовредновања. Резултати самовредновања Департмана за социологију су јавно доступни и са њима се наставници и сарадници упознају путем стручних органа, док се студенти информишу преко студентских организација. Извештај о резултатима вредновања квалитета студијског програма и наставног процеса на Департману за социологију усваја Наставно-научно веће Филозофског факултета.

б) SWOT анализа елемената Стандарда 14:

+++ - високо значајно, ++ - средње значајно, + - мало значајно, 0 – без значајности

Предности	Слабости
- Департман за социологију обезбеђује континуирано спровођење активности усмерених на очување и унапређивање квалитета. +++ - Постоји развијена инфраструктура за систематско праћење и унапређивање квалитета, које се реализује кроз рад Центра за унапређење квалитета, Комисије за унапређење квалитета и радних група. +++ - Рад Департмана усмерен је ка усклађивању са Стратегијом унапређивања квалитета других	Не постоји администратор Центра за обезбеђивање квалитета који би се бавио искључиво питањима квалитета (таква пракса постоји на неким факултетима) ++

престижних високошколских институција у земљи и иностранству. +++ • Департман обезбеђује транспарентност резултата анкета студената, који су јавно доступни. +++ • Успостављен је онлајн систем за спровођење анкета студената. +++ • Континуирана реализација активности везаних за унутрашњу проверу квалитета студија коју реализује Департман током читаве године. +++ • Департман располаже релевантним повратним информацијама од стране послодаваца о компетенцијама дипломираних студената. +++	
Могућности	Опасности
• Наставити развој система за спровођење анкета кроз увођење аутоматизованих начина прикупљања података. ++ • Проширити обим академске размене са другим високошколским институцијама. ++ • Подстицати и унапређивати директну комуникацију између студената и наставника ради побољшања квалитета наставе и наставних садржаја. +++ • Унапређивање непосредне комуникације студената, професора и Управе Факултета у погледу унапређивања квалитета наставе и наставних садржаја, посебно у случају када је потребно прилагодити наставни процес специфичним потребама студената (особе са инвалидитетом или тежим болестима; студенти у радном односу; одржавање трудноће и слично). +++ • Развијати могућности за даљи професионални напредак најуспешнијих дипломираних студената. +++	• Оптерећеност чланова Департмана многобројним наставним, научно-истраживачким и ваннаставним пословима може да угрози благовремену реализацију планираних активности у области обезбеђивања квалитета које захтевају континуитет и ефикасност у раду. ++ • Недовољна мотивисаност поједних субјеката (послодаваца, представника Националне службе за запошљавање, свршених студената и др.) да учествују у анкетама и другим активностима Департмана. ++ •

в) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 14

На основу описаног могло би се констатовати да је већина захтева Стандарда 14 испуњена. Мере и активности које би могле унапредити систематско праћење и периодичну контролу квалитета Департмана за социологију Филозофског факултета у Нишу односе се на:

- Оснаживање механизма за непосреднију и ефикаснију комуникацију студената, професора, управе факултета и стручних служби у циљу унапређивања квалитета наставе и студирања.
- Унапређивање механизма за редовно прикупљање повратних информација од послодаваца, алумни студената, представника Националне службе за запошљавање и других релевантних установа и организација о компетенцијама дипломираних студената и могућностима њиховог запошљавања.
- Континуирано праћење функционисања система обезбеђивања квалитета и његово унапређивање кроз примену савремених метода и техника за прикупљање и обраду података.
- Подстицање и развијање свести наставника, сарадника и студената о значају сталног праћења и периодичне евалуације квалитета.

Показатељи и прилози за стандард 14:

[Прилог 14.1.](#) Информације презентоване на сајту високошколске установе о активностима које обезбеђују систематско праћење и периодичну проверу квалитета у циљу одржавања и унапређење квалитета рада високошколске установе;

II ТАБЕЛЕ И ПРИЛОЗИ

1. Списак табела и прилога уз Извештај о самовредновању

Табеле и прилози за стандард 4:

Табела 4.1. Листа свих студијских програма који су акредитовани на високошколској установи од 2011. године са укупним бројем уписаних студената на свим годинама студија у текућој и претходне 2 школске године

Табела 4.2. Број и проценат дипломираних студената (у односу на број уписаних) у претходне 3 школске године у оквиру акредитованих студијских програма. Ови подаци се израчунавају тако што се укупан број студената који су дипломирали у школској години (до 30. 09.) подели бројем студената уписаних у прву годину студија исте школске године. Податке показати посебно за сваки ниво студија.

Табела 4.3. Просечно трајање студија у претходне 3 школске године. Овај податак се добија тако што се за студенте који су дипломирали до краја школске године (до 30.09.) израчуна просечно трајање студирања. Податке показати посебно за сваки ниво студија.

Прилог 4.1. Анализа резултата анкета о мишљењу дипломираних студената о квалитету студијског програма и постигнутим исходима учења.

Прилог 4.2. Анализа резултата анкета о задовољству послодаваца стеченим квалификацијама дипломаца.

Табеле и прилози за стандард 5:

Прилог 5.1. Анализа резултата анкета студената о квалитету наставног процеса

Прилог 5.2. Процедуре и поступци који обезбеђују поштовање плана и распореда наставе

Прилог 5.3. Доказ о спроведеним активностима којима се подстиче стицање активних компетенција наставника и сарадника

Табеле и прилози за стандард 7:

Табела 7.1. Преглед броја наставника по звањима и статус наставника у високошколској установи (радни однос са пуним и непуним радним временом, ангажовање по уговору)

Табела 7.2. Преглед броја сарадника и статус сарадника у високошколској установи (радни однос са пуним и непуним радним временом, ангажовање по уговору)

Прилог 7.1. Правилник о избору наставника и сарадника

Прилог 7.2. Однос укупног броја студената (број студената одобрен акредитацијом помножен са бројем година трајања студијског програма) и броја запослених наставника на нивоу установе

Табеле и прилози за стандард 8:

Табела 8.1. Преглед броја студената по степенима, студијским програмима и годинама студија на текућој школској години

Табела 8.2. Стопа успешности студената. Овај податак се израчунава за студенте који су дипломирали у претходној школској години (до 30.09) а завршили студије у року предвиђеном за трајање студијског програма

Табела 8.3. Број студената који су уписали текућу школску годину у односу на остварене ЕСПБ бодове (60), (37-60) (мање од 37) за све студијске програме по годинама студија

Прилог 8.1. Правилник о процедури пријема студената

Прилог 8.2. Правилник о оцењивању

Прилог 8.3. Процедуре и корективне мере у случају неиспуњавања и одступања од усвојених процедура оцењивања

Табеле и прилози за стандард 9:

Табела 9.1. Број и врста библиотечких јединица у високошколској установи

Табела 9.2. Попис информатичких ресурса

Прилог 9.1. Општи акт о уџбеницима

Прилог 9.2. Списак уџбеника и монографија чији су аутори наставници запослени на високошколској установи (са редним бројевима)

Табеле и прилози за стандард 10:

Табела 10.1. Број ненаставних радника запослених са пуним или непуним радним временом у високошколској установи у оквиру одговарајућих организационих јединица

Прилог 10.2б. Анализа резултата анкете студената о процени квалитета рада органа управљања и рада стручних служби (Упитник 1 и Упитник 2)

Табеле и прилози за стандард 11:

Табела 11.1. Укупна површина (у власништву високошколске установе и изнајмљени простор) са површином објеката (амфитеатри, учионице, лабораторије, организационе јединице, службе)

Табела 11.2. Листа опреме у власништву високошколске установе која се користи у наставном процесу и научноистраживачком раду

Табела 11.3. Наставно-научне и стручне базе

Табеле и прилози за стандард 13:

Прилози: Учешће студената у самовредновању и провери квалитета

Прилог 13.1. Списак студената чланова Наставно-научног већа Филозофског факултета у Нишу

Прилог 13.2. Списак студената чланова Савета Филозофског факултета у Нишу

Прилог 13.3. Списак студената чланова Комисије Центра за унапређење квалитета Филозофског факултета у Нишу

Табеле и прилози за стандард 14:

Прилог 14.1. Информације презентоване на сајту високошколске установе о активностима које обезбеђују систематско праћење и периодичну проверу квалитета у циљу одржавања и унапређење квалитета рада високошколске установе;